ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
De Zondags-Editie........ „ 1.50. Afzonderlijke Couranten...... „ 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 2 Januarij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld..........ƒ 1.75.
Iedere regel meer.......................... „ 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

AMSTERDAM, 1 Januarij 1860.

De Zondags-Editie is tegenover hare Zusters, de gewone Editien, eene verstooteling. Zij wordt door de directie en redactie stiefmoederlijk behandeld Zelden wordt zij vereerd met eene advertentie, met een bijvoegsel nooit. De gewone Editien prijken met deftige hoofdartikelen, handelende over alle mogelijke voorwerpen van menschelijke kennis en wetenschap; hoofdartikelen, welke dikwijls de harten der in functie zijnde ministers van schrik en angst doen trillen en die van hunne adspirant-opvolgers met blijde hoop vervullen. De Zondags-Editie mag, onder het voorwendsel, dat de lezers op Zondag avond slechts uitspannings lectuur verlangen, buiten de dagelijksche berigten en telegraphische dépêches, in den regel niets anders mededeelen dan mengelingen en tooneelnieuws, ligt te verteren Dames-spijs. In den laatsten tijd heeft men, uit een oogpunt van algemeen nut, daarbij gevoegd uittreksels uit policie-vonnissen, opdat de uitgesproken straffen tot een afschrikkend voorbeeld mogen strekken voor burgers, die de misdadige neiging gevoelen, om hunne uitslaande luiken des nachts te laten openstaan, of voor dienstmeisjes, die geen weêrstand kunnen bieden aan den verboden lust, om na het middaguur glazen te wasschen of vloerkleeden uit te kloppen.

Ofschoon nu de Zondags-Editie onmiskenbaar wordt achter afgezet, geniet zij toch in beperkter kring de gunst en de sympathie van het publiek. Zij wenscht van hare dankbaarheid daarvoor te doen blijken, door aan het publiek hare nieuwjaarswenschen aan te bieden, waartoe zij aanleiding vindt, doordien zij dezen keer boven hare anders zoo bevoorregte zusters het voordeel geniet om op den eersten dag des jaars te verschijnen.

Zij wenscht:

aan Amsterdam het nieuwe kanaal naar de Noordzee en eene regtstreeksche spoorweglijn naar 's Hertogenbosch; de afschaffing, en zoo dit niet kan, eene aanmerkelijke vermindering van het equivalent;

aan ons stadsbestuur zegen en voorspoed op zijn werk, zelfs op de IJ-werken;

aan de leden der Eerste Kamer een helder inzigt in de spoorwegkwestie, opdat zij het ontwerp afstemmen, dat het land in twee bijkans vijandige kampen heeft verdeeld;

aan den minister van kolonien wat meer consequentie;

aan den minister van justitie wat meer moed;

aan den minister van financien wat minder moed, — om *casu quo* aan het land nieuwe belastingen op te leggen;

aan den minister van buitenlandsche zaken wat meer voortvarendheid in de onderhandelingen omtrent de aftappingen van de Maas;

aan den minister van marine kundige specialiteiten ter zijner adsistentie;

aan de ministers van de Hervormde en R. Katholieke eerediensten eene voortdurende zoete rust;

aan den Minister van Oorlog wat meer spaarzaamheid in het gebruik van 's lands penningen,

aan Nederland in het algemeen vrede naar buiten, rust en eendragt van binnen, bloei van handel en nijverheid, gunstige berigten uit de Oost en ruime batige sloten;

en aan hare abonnenten in het bijzonder alle heil en voorspoed en gragen leeslust!

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 30 December (des Avonds.)

Men meent te weten, dat de leden van het kabinet in den loop der volgende week in de hoofdstad zullen terugkeeren en zich waarschijnlijk vóór de opening van het parlement niet voor geruimen tijd daaruit verwijderen. Van oneenigheid in het kabinet betreffende de Chinesche kwestie hoort men thans niet meer. Gelijk de zaken thans staan, is de expeditie tegen China eene uitgemaakte zaak.

— De *Morning Post*, lord Palmerston's orgaan en een voorstander van het protestantismus, zegt: „De bekende brochure over het pausdom, beschouwd in betrekking tot het congres, heeft, naar ons gemeld wordt, den kardinaal staats-secretaris te Rome en den pauselijken nuntius te Parijs genoopt om te verklaren dat, indien de in dat merkwaardige schotschrift uiteengezette staatkunde werkelijk eene getrouwe uitdrukking van des Keizers bedoelingen is, Pius IX geenen vertegenwoordiger zal zenden naar eene vierschaar, bij welke de misbruiken van zijn wereldlijk bestuur gewis grond tot harde beschuldigingen en misschien tot eene strenge uitspraak zullen geven. De handlangers der ultramontaansche partij te Parijs zijn woedend, vermoedelijk niet zoo zeer wegens de tastbare waarheden, welke het geschrift aanwijst, als wegens den algemeenen bijval, dien het in Frankrijks hoofdstad vindt. Met groot genoegen beamen wij de gezegden van de meeste Fransche dagbladen, welke de in dat geschrift aangeduide staatkunde beschouwen als „de uitdrukking eener staatkunde van vriendschap en verzoening tusschen Frankrijk en Engeland." Wij ontleenen deze woorden aan een artikel van den Parijsschen *Constitutionnel*, doch wij kunnen met dit blad niet instemmen, wanneer het de handelingen onzer staatsmannen aan gevestigden afkeer van het pausdom toeschrijft. Wanneer men beweert, dat alle partijen in Engeland Rome aanvallen, dan vergeet men het feit, dat Pius VII de teruggave van het pauselijke grondgebied in zijnen tegenwoordigen omvang aan Engelands invloed op het Weener congres te danken had. Maar het schrikbarende wanbestuur van den Kerkelijken Staat en de aanhoudende staat van oproer en regeringloosheid, welke uit dat wanbestuur is voortgekomen, hebben de aangelegenheden van Italie, inzonderheid die van den Kerkelijken Staat, gemaakt tot een vraagstuk, hetwelk om den wille van Europa's orde en vrede, niet langer onopgelost mag blijven. Als een voornaam lid van het Europesche statengezin heeft Engeland thans te doen met eene Katholieke aangelegenheid, welke op alle betrekkingen met het buitenland invloed heeft. In hunne bemoeijingen met die aangelegenheid zullen Protestantsche staatslieden hunnen pligt vervuld hebben, indien zij geene middelen onbeproefd laten om het welzijn van het Italiaansche volk te verzekeren op den voet, welke het best vereenigbaar is met den eerbied der katholijke natien voor het geestelijke hoofd hunner kerk. Kortom het feit, dat Engeland op het congres Midden-Italie tegen priesterheerschappij wil beschermen, is evenmin een blijk van vijandelijkheid tegen de Roomsche kerk, als eene gelijksoortige handelwijze in Engeland zelf zou zijn ingeval het Engelsche gouvernement zich genoodzaakt mogt zien maatregelen ter bescherming der katholijken tegen dwingelandij van mannen als de kardinaal Wiseman en de aartsbisschop Cullen te nemen.

— Onder de maatregelen, die het gouvernement denkt te nemen, behoort ook, naar men zegt, het veranderen der Iersche politie in eene geregelde en staande legermagt. Dit is eene verbetering, welke ofschoon meer in den vorm dan in het wezen bestaande, zeer nuttig zoude zijn. Aan de Iersche politie ontbreekt slechts de uniform, benevens legerhoofden om een getal uitmuntende soldaten op te leveren.

— Gisteren is eene som van 95,000 £ in goud, waaronder 35,000 £ uit de Royal Charter, uit de bank gehaald om naar het vasteland te worden gezonden.

— De *Times* vreest, dat Spanje tot eene geldleening zal moeten overgaan, omdat de 30,000 man, waarmede men dacht den oorlog tegen Marokko te zullen eindigen, met 20,000 man zullen worden versterkt en de geldmiddelen der schatkist deze meerdere uitgaven vermoedelijk niet zullen kunnen bestrijden.

— De uitvoer van steenkolen uit Engeland is in dit jaar veel grooter geweest dan in het vorige jaar, waartoe de aanzienlijke inkoopen der Fransche regering hebben bijgedragen. De totale uitvoer gedurende dit jaar tot ultimo November bedroeg 6,124,710 ton, of 427,924 ton meer dan in hetzelfde tijdsverloop van 1858.

— De beroemde geleerde en geschiedschrijver lord Thomas Babington Macaulay, wiens overlijden reeds per telegraaf is medegedeeld, werd ten jare 1800 te Rothley Temple in Leicestershire geboren. Zijn vader, een Schot en gezeten koopman, had zich door philanthrophische pogingen een geachten naam verworven. De zoon studeerde te Cambridge en trad ten jare 1826 in de hoofdstad als advocaat op, nadat hij gedurende zijne academische loopbaan door zijne gedichten eenigen roem verkregen had. Zijne medewerking aan de Edinburgh Review ving hij in 1825 met zijne verhandeling over Milton aan; de overige talentvolle bijdragen, welke hij aan dat tijdschrift leverde, zagen in 1843 gezamenlijk het licht. In 1834 ging hij als lid van den hoogen raad te Calcutta en als gouverneur van Agra naar Indie, van waar hij in 1838 naar Engeland wederkeerde. Van September 1839 af tot aan den val van het ministerie Melbourne was hij secretaris van staat voor oorlog, en van Julij 1846 tot Mei 1848 betaalmeester bij het departement van oorlog, met zitting en stem in het kabinet. Ten jare 1848 verschenen de twee eerste deelen zijner geschiedenis van Engeland. In het staatkundige was hij de partij der Whigs toegedaan.

— Te New-York heeft in den avond van 15 Dec. eene vergadering van meer dan 2000 personen in Coopers Institute plaats gehad, waarin zulke onstuimige redevoeringen over de executie van Brown en zijne deelgenooten werden gehouden, dat men voor eene vechtpartij met hen, die zijne veroordeeling goedkeurden, beducht was en alleen de bijstand van 75 policie-agenten, mitsgaders de verstandige raadgevingen van ettelijke bedaarde en invloedrijke personen den strijdlust der aanwezigen in bedwang hielden.

Duitsche Post.

WEENEN, 29 Dec. Het vijfde legercorps is uit het Venetiaansche naar Hongarije verlegd en ter beschikking gesteld van den gouverneur-generaal aartshertog Albrecht. Aan een opstand in Hongarije is thans, en zoo lang de Europesche vrede duurt, niet te denken. Doch de Oostenrijksche regering behoort veel kracht en toch van den anderen kant veel gematigdheid te bezigen, om de gemoederen aldaar niet verder in gisting te brengen. Dat overigens veel ontevredenheid bij de Hongaren heerscht is niet te ontkennen.

— Z. M. de Keizer heeft bevolen, dat, vermits van de vrijwilligers, welke, sedert het uitbreken van den jongsten oorlog, in militaire dienst zijn getreden, zeer vele in dienst zijn gebleven, derwijze dat, naar aanleiding van het beraamd bestand van het leger voor het jaar 1859, hetzelve reeds voltallig is, in het jaar 1860 geene ligting van dienstpligtigen zal behoeven plaats te hebben. Dien ten gevolge zal men in het aanstaande jaar 1860 over 80,000 personen meer dan in het voorgaande bij den landbouw en het fabriekwezen kunnen beschikken.

— De hof-bibliotheek alhier is met aanzienlijke, met de Novarra medegebragte collectien, verrijkt. Onder deze bevinden zich, onder anderen zeer belangrijke werken over de natuurlijke geschiedenis van China.

— De kamer van koophandel heeft, volgens de *Triëster* tot *Ztg.* het ministerie van financien te Weenen een adres gerigt, waarin het verzoek wordt gedaan, dat aan de Oostenrijksche gevolmagtigden op het eerlang te houden congres last zou worden gegeven, het vraagstuk van de bescherming van den particulieren eigendom op zee, onder neutrale vlag, ter sprake te brengen, en dit punt in dien zin te doen beslissen.

— In eenige deelen van Bohemen, die aan Saksen grenzen, is de veepest onder de runderen uitgebroken.

— Het tusschen de Porte en Servie uitgebroken geschil heeft ook in Weenen de opmerkzaamheid getrokken. Men schijnt vast besloten aan het drijven van vorst Milosch paal en perk te stellen, te meer daar deze geene gelegenheid laat verloren gaan, om zijde vijandige gezindheid jegens Oostenrijk aan den dag te leggen.

BERLIJN, 31 Dec. (des Ochtends). Het bevestigt zich, dat de conferentie wegens de versterking der kusten in de eerste helft van Januarij alhier zal bijeenkomen. De commissie, welke een volledig plan van verdediging heeft gereed gemaakt, werd in de maand Augustus van het loopende jaar benoemd en had in November haren arbeid voltooid.

— Het berigt, dat Pruisen op het congres zal vertegenwoordigd worden door den Heer von Neumont, Pruisisch gezant te Florence, is van grond ontbloot.

— De adressen der R. C. bisschoppen in Pruisen zullen, naar men meent, door de regering niet worden beantwoord. De regering wil door deze handelwijze de tegenbedenkingen van de Protestantsche geestelijkheid en daardoor eene verdere behandeling dezer kwestie zoo veel mogelijk vermijden.

— Uit Petersburg wordt gemeld, dat de autoriteiten te Jeddo alle verlangde voldoening hebben gegeven, wegens het vermoorden van Russische zeelieden.

— Het berigt uit Petersburg ontvangen, dat de invoer van thee over zee vrij zal zijn, heeft daar de aandacht zeer getrokken. Het artikel zal nu wel goedkooper worden; maar de veeljarige handelsbetrekkingen van het Russische rijk en China zullen door den maatregel zeer lijden.

— Schamyl had aan Mehemed-Amin geschreven, om hem aan te raden den nutteloozen strijd op te geven en zich te onderwerpen. Die brief lag hier nog bij het ministerie van oorlog ter inzage, toen het berigt ontvangen werd, dat de Abadzeken de wapenen reeds hadden afgelegd. Desniettegenstaande zal de brief nu toch aan zijn adres worden afgezonden.

FRANKFORT, 30 Dec. Het in de laatste dagen verspreide gerucht aangaande eene gevaarlijke ziekte der groothertogin Stephanie van Baden, die zooals men weet tegenwoordig te Nizza verblijf houdt, is volgens van daar ontvangen berigten zeer overdreven, daar de zaak zich tot eene geringe onpasselijkheid bepaalt.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 30 December.

Wat het congres betreft, daaromtrent wordt in welonderrigte kringen verzekerd, dat het, wegens nog eenige nieuwe kwestien, die onze regering in die bijeenkomst ter sprake wil brengen, niet voor den 25sten Jan. zal geopend worden.

— Het heeft zich thans opgehelderd, van waar het gerucht is gekomen, dat de pauselijke nuntius alhier besloten had, ten spoedigste Parijs te verlaten. Gelijk maar al te dikwijls het geval is, heeft zich de geheele zaak alweder opgelost in eene verkeerde opvatting en in overdrijving. De nuntius had namelijk gisteren in een vertrouwelijken kring gezegd, dat hij niet zou geaarzeld hebben onmiddelijk zijne paspoorten aan te vragen, wanneer hij overtuigd was geworden, dat de brochure *le Pape et le Congrès* een officieusen oorsprong had, maar dat hij geene vrijheid vond, om tot zulk een krachtigen maatregel over te gaan, omdat het stuk anonym was en uit niets bleek, dat het werkelijk uit onze hoogste kringen was voortgevloeid.

— Op de brochure *de Paus en het Congres* zal nog worden geantwoord door de bisschoppen van Poitiers en van Arras.

— Van de brochure *de Paus en het Congres* zijn naar men heden meldt reeds meer dan 80,000 exemplaren verkocht.

— Heden is weder eene Italiaansche brochure verschenen, onder den titel van: *Rome, le Pape et le Congrès.*

— Bij wijze van tijdelijken maatregel zullen Fransche instructeurs naar Lombardije worden gezonden voor de oefening der nieuw opgerigte regementen.

— De artillerie en de genie van het Fransche occupatieleger, gecommandeerd door den maarschalk Vaillant, die last hadden bekomen om naar Frankrijk terug te keeren, hebben tegenbevel ontvangen en zullen vooreerst in Italie verblijven.

— Waarschijnlijk zal van wege de Spaansche ambassade worden geantwoord op het laatste betoog van de *Débats*, betreffende den oorlog tegen Marokko.

— De Heer Ollivier, afgevaardigde en advokaat, is door den procureur-generaal bij het Hof te Parijs voor den tijd van drie maanden in zijne functie geschorst, omdat hij dezen verweten had bij de behandeling eener zaak zich hartstogtelijk te hebben uitgelaten.

— Men verzekert, dat de Heer Louis Veuillot, wiens dagblad gelijk men weet, eene waarschuwing heeft ontvangen, eerlang naar Rome zal vertrekken en de staatkundige leiding van zijn dagblad gedurende dien tijd aan een ander zal opdragen.

— De *Constitutionnel* bevat een artikel, waarin het blad zich verzet tegen de manoeuvres van een ultramontaansch dagblad, ten einde de fondsen te drukken en stremming in den loop der zaken te weeg te brengen. Men vindt daarin het bewijs van het overdrevene en zelfs van de valschheid der geruchten, welke in den laatsten tijd door de leiders der clericale partij zijn in omloop gebragt.

— De Seine is aan het wassen. Bij de Pont Royal zijn de kaden reeds overstroomd. Bij verderen was wordt de scheepvaart met geheele stremming bedreigd.

— Men meldt, dat de heer Alexander Dumas zich gereed maakt om naar het Oosten te vertrekken; zijn zoon bevindt zich, gelijk men weet te Rome.

— Er zal eerlang eene brochure in het licht komen van den kolonel Cipriani, zich thans hier bevindende nopens den toestand van de Romagna.

— Al de brieven uit Italie ontvangen, spreken bij voortduring van de geestdrift, die de brochure *de Paus en het Congres*, onder de bevolkingen van het middengedeelte van het schier-eiland en vooral in de Romagna heeft verwekt. Intusschen mag daarop eenig voorbehoud gemaakt worden. Men verwijt aan de brochure, dat zij gebrek aan redeneerkunde heeft, omdat zij niet de volstrekte scheiding tusschen de wereldlijke en de geestelijke magt van den Paus voorstelt.

— De berigten uit Madrid bevestigen hetgeen velen gedacht hebben. De tegenstanders van den maarschalk O'Donnell maken van zijne afwezigheid gebruik en laten niet na pogingen in het werk stellen, om het kabinet te doen vallen. De meerdere of mindere kans dier pogingen zal waarschijnlijk afhangen van het lot, dat aan de Spaansche wapenen in den oorlog tegen Marokko weldra zal ten deel vallen.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 1 Januarij.

Z. M. heeft ingewilligd het verzoek van den kapitein L. R. J. A. Roosmale Nepveu, adjudant van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, om toestemming tot het aannemen en dragen van de decoratie der orde van den Rooden Adelaar 3de kl., hem door Z. K. H. den Prins-Regent van Pruisen geschonken; en bepaald dat de 2de luit. P. C. W. de Gelder, van het 2de reg. vest.-artil., overeenkomstig de bepalingen van het besluit van 12 Nov. 1857, N°. 56, zal worden gedetacheerd bij de landmagt in West-Indie.

Z. M. heeft 1°. op hun verzoek eervol ontslagen bij de dienstdoende schutterijen: te 's Gravenhage, Mr. J. C. P. Byleveld, kapt., en Mr. A. J. Hoekwater, 1ste luit.; te Zwolle, Mr. B. van Roijen, 2de luit.; en 2°. benoemd bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage, tot kapt. J. Visser, tot 1ste luits. M. graaf van Limburg Stirum en Jhr. Mr. H. P. van Karnebeek.

Z. M. heeft de Heeren J. J. Granpré Molière, G. J. Mees en Mr. P. Loopuyt, wier diensttijd als directeuren van wege den handel respectivelijk bij de entrepôts te Amsterdam, Rotterdam en Schiedam eindigt, voor de twee eerstgenoemden met den laatsten December 1859, en voor den laatstgenoemden met den 6den Januarij 1860, als zoodanig op nieuw benoemd.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantonregter te Purmerend, J. C. van der Wolff Courrech, notaris aldaar, en tot plaatsverv. kantonregter te Edam, G. J. Versteegh, burg. dier gemeente; tot substit.-griffier bij de arrond.-regtb. te 's Hertogenbosch Jhr. Mr. J. J. F. de Jong van Beek en Donk, advocaat te Utrecht.

Z. M. heeft aan G. C. F. Coninck Westenberg, notaris binnen het arrondissement Deventer, vergund zijne standplaats als zoodanig van de gemeente Rijssen over te brengen naar de gemeente Deventer.

Z. M. heeft benoemd tot adjunct-commiesen bij het Departement van Justitie J. W. G. Coops en H. J. E. Lohoff, beiden thans eerste klerken bij voorzegd Departement.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der dir. belast. en acc. te Nieuwkoop c. a. den Heer C. de Jong, en tot ontvanger der dir. belast. van de 2de afdeeling te Utrecht den Heer W. van Bergen.

Z. M. heeft aan den vice-admiraal D. Bijl de Vroe, directeur en commandant der marine te Willemsoord, en aan den luit. ter zee 1ste kl. W. C. Klis vergund het aannemen en dragen der versierselen, de eerste van ridder der 1ste kl. der orde van St. Stanislaus en de laatstgenoemde van ridder der orde van St. Anna, hun door Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

Z. M. heeft bij het Departement van Marine bevorderd tot commies den adjunct-commies C. J. van der Mark, en tot adjunct-commiesen de eerste klerken A. van Gogh Jr., F. J. Vernède en J. W. van den Berg.

De Minister van Finantien heeft ter algemeene kennis gebragt, naar aanleiding van art. 7 der wet van 26 April 1852 (*Staatsbl.* N°. 90), dat de navolgende kapitalen aanwezig zijn tot verzekering van de verzilvering van het in omloop zijnde bedrag van ƒ 10,000,000, in muntbiljetten. Inschrijvingen op het grootboek van Nationale Schuld: 1°. Op het 2½ pCt. grootboek een kapitaal van ƒ 18,788,000, naar den koers aangewezen bij art. 5 der wet van 50 ten honderd, uitmakende eene waarde van ƒ 9,394,000 2°. Op het 3 pCt. grootboek een kapitaal groot ƒ 1,010,300, naar den koers aangewezen bij art. 5 der wet van 60 ten honderd, uitmakende eene waarde van ƒ 606,180. ƒ 10,000,180.

Volgens berigt van Zr. Ms. minister-resident te Hanover, is het verbod om paarden uit Hanover uit te voeren, met 1°. Jan. 1860 opgeheven.

Het *Staatsblad* N°. 151 bevat een koninklijk besluit van 26 Dec. 1859, houdende dat de vergoeding, bij koninklijk besluit van 16 Maart 1837 (*Staatsblad* N°. 12) toegekend aan de likeurstokers, zal bedragen ƒ 20.40 per vat zoete fijne likeur, hetwelk na 31 December a. s. op den voet van dat besluit den lande voor negotie wordt uitgevoerd.

Bij de eergisteren in het locaal van de maatschappij Arti et Amicitiae plaats gehad hebbende verloting van de vereeniging tot bevordering van beeldende kunsten, zijn de volgende prijzen op de daarnevensstaande nommers gevallen:

J. B. Heerebaart, een landschap, op N°. 32, toebeh. aan J. W. Aikema; J. F. van Deventer, een Hollandsch landschap, op N°. 48, toebeh. aan J. Backer Jr.; J. H. M. ten Kate, spelende kinderen op het ijs, op N°. 167, toebeh. aan A. Bruinier; H. A. van Trigt, Antonie van Stralen, burgemeester van Antwerpen, door den bloedraad ter dood veroordeeld, op N°. 205, toebeh. aan Castle; A. van Doorn, opruiming, op N°. 303, toebeh. aan G. van Etten; R. Crayvanger, na de prijsuitdeeling, op N°. 328, toebeh. aan F. Friedrichs; H. F. C. ten Kate, voor het duel, op N°. 367, toebeh. aan C. de Graaf; H. J. Scholten, Lady Jane Grey, op N°. 389, toebeh. aan H. R. Gulcher; J. G. Vogel, een bergachtig landschap, op N°. 450, toebeh. aan B. T. Hollefeld; L. Lingeman, een krijgsman, op N°. 484, toebeh. aan J. Israels; C. Lieste, een Geldersch landschap, op N°. 612, toebeh. aan J. Lingeman Jr.; C. F. Philippeau, een landelijk feest, op N°. 615, toebeh. aan F. A. Linse; Louis Meijer, eene stoomboot en visschersvaartuigen aan de Fransche kust, op N°. 626, toebeh. aan H. Luden; P. L. F. Kluyver, een gezigt in de omstreken van Haarlem, op N°. 652, toebeh. aan H. Meinesz; J. C. d'Arnaud Gerkens, eene studie, op N°. 715, toebeh. aan A. J. A. v. Nederhasselt; D. F. Jamin, voor het ontbijt, op N°. 727, toebeh. aan W. Nije; W. Roelofs, een Hollandsch landschap, op N°. 788, toebeh. aan H. Rahder Hz.; A. Hulk, een woelend water bij ondergaande zon, op N°. 839, toebeh. aan J. E. Rosen; J. E. Masurel, vaders tehuiskomst, op N°. 862, toebeh. aan A. Schakel; J. C. Greive, woelend water (Vlissingen), op N°. 990, toebeh. aan J. Verboon; A. Eversen, een stadsgezigt, op N°. 1021, toebeh. aan H. M. Vos; J. Weissenbruch, een stadsgezigt (Amersfoort), op N°. 1092, toebeh. aan B. Wijnveldt Jr.; P. G. Vertin, een stadsgezigt, op N°. 1114, toebeh. aan H. Coster Hz.; D. C. Artz, Moederzorg, op N°. 1117, toebehoorende aan het Weduwen- en Weezenfonds der maatschappij; Mej. Marie Vos, een landschap, op N°. 1159, toebeh. aan Mr. J. J. A. Baron van Pallandt; A. G. Bilders, een landschap met vee, op N°. 1189, toebeh. aan A. Vos; G. Westendorp, een boschgezigt, op N°. 1238, toebeh. aan Jan Schotman; C. Lieste, een landschap, op N°. 1316, toebeh. aan H. M. de Koningin; W. Verschuur, de morgen, op N°. 1368, toebeh. aan Z. K. H. Prins Frederik; B. Wijnveldt Jr., visscherskinderen de tehuiskomst van hunnen vader wachtende, op N°. 1529, toebeh. aan Mr. J. J. ten Berge; J. Th. Kruseman, morgenstond aan de St. Brelades

Bay, op N°. 1583, toebeh. aan J. J. de Koning; H. D. Kruseman van Elten, een Geldersch landschap, op N°. 1648, toebeh. aan F. Gostelie; G. A. Roth, een landschap, op N°. 1746, toebeh. aan A. T. Wijttenburg; D. van der Kellen Jr., het salon (lamplicht), op N°. 1784, toebeh. aan het Weduwen- en Weezenfonds der maatschappij; Hein J. Burgers, een Amsterdamsch D. I. A. weesmeisje, op N°. 1797, toebeh. aan Dr. J. H. A. Scheers; H. D. Kruseman v. Elten, een Geldersch landschap, op N°. 1889, toebeh. aan het Weduwen- en Weezenfonds der maatschappij; J. J. M. Damschröder, een studiekop, op N°. 1894, toebeh. aan N. Box; J. A. Rust, een strandgezigt, op N°. 1940, toebeh. aan J. Hinlopen; J. G. Hans, een landschap, op N°. 1944, toebeh. aan P. Janse; W. J. Martens, overdenking, op N°. 1958, toebeh. aan G. Munniks van Cleef; F. H. Hendriks, een landschap in Noorwegen, toebeh. aan F. Rikkers; J. C. G. Zeits, een meisje met eene kat spelende, op N°. 2074, toebeh. aan J. Jensen; J. Hilverdink, een strandgezigt, op N°. 2095, toebeh. aan van Naamen van Eemnes; Mej. Kiers, vruchten, op N°. 2127, toebeh. aan Smidt van Gelder; J. H. M. ten Kate, bij de put, op N°. 2173, toebeh. aan C. F. Baede; H. F. C. ten Kate, de teekenaar, op N°. 2346, toebeh. aan N. Pieneman; J. W. Gerstenhauer Zimmerman, de terugkomst van den veldwachter, op N°. 3047, naamloos aandeel; K. F. Bombled, paarden zonder ruiters, op N°. 3085, idem; Mej. A. Stolk, eene vaas met camelia's, op N°. 3090, idem; J. H. van de Laar, een scheikundige in zijne werkplaats, op N°. 3101, idem; C. Springer, een stadsgezigt, de kerk te Asperen, op N°. 3120, idem.

Het Nederlandsche zendelinggenootschap heeft in 1859 aan giften en legaten ontvangen de aanzienlijke som van *f* 38,677.01.

Op het 3de concert der maatschappij *Felix Meritis*, dat Vrijdag ll. plaats vond, hebben zich doen hooren Mej. Ineli, 2de sopraan-zangeres bij het Italiaansche opéra-gezelschap alhier, en de Heer J. Dumon, professor aan het conservatoire te Brussel, fluitist. Eenige leden van het Italiaansche opera-gezelschap konden zich dezen avond door plotseling vertrek naar Rotterdam, niet doen hooren, zoodat het programma daarom eene wijziging heeft moeten ondergaan, weshalve de directie, ter aanvulling van de zangpartijen, den bekenden baryton-zanger Guglielmi uit 's Hage per telegram heeft ontboden, die dan ook ten 7½ ure in de zaal aanwezig was. De Heer Guglielmi droeg o. a. eene aria voor uit le Pardon de Ploërmel, die niettegenstaande hij geene repetitie met orkest kon bijwonen, evenwel met de hem gewone virtuositeit werd gezongen. Mej. Ineli zong met hare zuivere en omvangrijke sopraanstem een aria uit Semiramis, van Rossini, en een uit Norma, van Bellini, en een lied van Meyerbeer. Zij mogt de goedkeuring der toehoorders in hooge mate verwerven. De Heer Dumon speelde eene fantasie uit Oberon, van Brunot, en eene fantaisie van Boehm. Hij is een bekwaam toonkunstenaar, die niet alleen veel vaardigheid bezit, doch tevens de zangpartij met veel gevoel en smaak weet voor te dragen; jammer echter was het, dat men somtijds het aanzetten der toonen te veel kon hooren. Beide genoemde artisten werden onder toejuiching teruggeroepen. Door het orkest had, onder de leiding van den Heer Joh. M. Coenen, eene eerste uitvoering plaats van de ouverture Maria Stuart, van Vierling, eene compositie die meermalen moet gehoord worden om te kunnen worden begrepen. De beide meesterstukken, ouverture Egmond, van L. Beethoven, en marsch uit de Sommernachtstraum, van Mendelssohn, werden flink gespeeld, terwijl de synfonie van Verhulst, waarmede het concert aanving, ons wel een weinig te lang toescheen.

Het Concert door de Liedertafel *Oefening baart Kunst* onder Directie van den heer A. Berlijn op 31 December in het lokaal de Vereeniging gegeven, werd door een zeer talrijk publiek, dat herhaaldelijk blijken van goedkeurig gaf, bijgewoond. Onder de muzijkwerken, die het meeste genoegen schenen te geven, behooren *les Matelots au rivage*, Cantate van A. Berlijn, welke ons het zeemansleven in al zijne toestanden schildert, en *Herzenschlagen* van Küntze dat moest worden herhaald. Over het geheel heerschte in de uitvoering der verschillende nummers veel naauwkeurigheid, en scheen deze Liedertafel onmiskenbare blijken van vooruitgang te geven.

In ons nommer van gisteren deelden wij mede, dat J. Bakker en S. Palstra door het hof alhier wegens diefstal tot eene tuchthuisstraf van 13 en van 8 jaren waren veroordeeld. Wij vernemen omtrent die zaak nog het volgende: In Junij 1858 werd in eene hofstede, genaamd Vogelensang onder de gemeente Bloemendaal, een brutale diefstal gepleegd. Nadat onderscheidene personen van dat misdrijf waren verdacht geweest en successivelijk weder buiten vervolging gesteld waren, is het eindelijk aan de pogingen der justitie mogen gelukken om de daders in handen te krijgen, namelijk de bovengenoemde personen Jan Bakker en Sjouke of Sjeeuwke Polstra of Palstra. Het verdient nog opmerking, dat de eerste beschuldigde bij het begin der instructie dezer zaak aan vijf getuigen vertoond zijndo, niet is herkend, welke herkenning eerst heeft plaats gevonden toen men aan den beschuldigde de kleederen had aangetrokken, welke hij omstreeks den tijd, waarin het misdrijf had plaats gehad, gedragen had en nadat zijn baard was aangegroeid; om deze reden dan ook heeft het Openbaar Ministerie Woensdag jongstl. bij den aanvang der zitting gerequireerd, dat het hof de zitting eenige oogenblikken zoude schorsen, opdat men den beschuldigde die kleederen weder zou kunnen aantrekken, hetwelk evenwel niet heeft kunnen geschieden, dewijl die kleederen niet in judicio aanwezig waren. De beschuldigde was echter behoorlijk van baard voorzien, niettegenstaande hij getracht had zich door middel van een kenkenmes daarvan te ontdoen, zoodat zijne herkenning dan ook (ditmaal zonder die kleederen) op de teregtzitting plaats had. Verder kan nog als bewijs strekken, dat men met sluwe en doortrapte booswichten te doen had, de omstandigheid, dat zij zich zoo lang aan de nasporingen der justitie hebben weten te onttrekken, niettegenstrande beiden na het plegen van dit feit voor andere misdrijven (waaronder zelfs een voor dit hof) hebben teregt gestaan en ook zijn veroordeeld. De verschillende benamingen, die de beschuldigden gedurende hunne omwandeling in de dievenwereld droegen, als de eerste die van: *den dronken timmerman*, *Jantje Overal*, *Jantje van alle Kanten*, de tweede die van *Friesche Willem*, en eindelijk de bijnaam van *Schele Mie*, welke gedragen werd door de vrouw, aan welke de gestolen voorwerpen werden verkocht, deden onwillekeurig denken aan de dievenhistorie van den bekenden Franschen schrijver Vidocq.

In het jaar 1859 hebben te Alkmaar plaats gehad 382 geboorten, 453 sterfgevallen, 95 huwelijken en 1 echtscheiding.

Te Monnickendam 119 geboorten, 73 sterfgevallen, 4 levenloos aangegeven en 22 huwelijken.

Door Ged. Staten van Utrecht is het vonnis van den schuttersraad te Amersfoort bevestigd, waarbij de schutter Mr. J. de Fremery gelijk vroeger is vermeld, tot eene geldboete van *f* 6.50 is veroordeeld.

De in 1858 op zijne heerlijkheid Burgst, nabij Breda, overleden generaal-majoor baron Nahuys heeft, als oud-raad van Neerl. Indie, door hooge betrekkingen, waarin hij 30 jaren, op civiel en militair gebied, in de Oost geplaatst was, een hoogst belangrijk archief betrekkelijk onze overzeesche bezittingen nagelaten, waarmede de taal, land- en volkenkunde onzer kolonien in hooge mate kan worden gebaat. Thans is, na 's Konings magtiging, aan de Delftsche akademie, in het bibliotheek-locaal, voor het belangstellend publiek toegang verleend tot de merkwaardige verzameling van papieren, uitmakende het indisch archief, door de douairière Nahuys van Burgst aan de Delfsche academie ten geschenke vereerd, om geheel in den geest van den overledene, voortdurend te blijven strekken ten nutte van de beoefening der Indische wetenschap en alzoo in het algemeen tot welzijn van het vaderland..

In het *Volksblad* van 28 Dec. jl. leest men het volgende:

„*Vleeschslagterij-Maatschappij te Amiens.* De ook *hier* meermalen gehoorde klagt, dat de prijzen van het vleesch niet gedaald zijn in verhouding tot de prijzen van het vee en dat de mededinging, die door het afschaffen van den accijns op het schapen- en varkensvleesch meer algemeen is opengesteld, weinig invloed op die prijzen heeft uitgeoefend, heeft in Frankrijk de proef doen nemen met den verkoop van vleesch bij afslag, te Parijs, en met eene slagterij-maatschappij, bij actien, te Amiens. Beide ondernemingen hebben, blijkens eene belangrijke opgave in het tijdschrift *de Volksvlijt* tot het gewenschte doel geleid. Zeer ondersteunen wij den wensch der Redactie, dat ook hier dergelijke proeven mogen worden genomen."

ROTTERDAM, 31 Dec. Heden arriveerde alhier per Holl. spoortrein, een detachement suppletie-troepen, sterk 128 onder-offic. en manschappen, om met het schip Admiraal de Winter, gezagvoerder J. C. Jansen, naar Java te worden overgebragt.

— Gisteren avond werd door de Commissie ter bevordering van het onderzoek naar de verschijnselen op den Oceaan, in het gebouw der K. N. Y. C., andermaal eene openbare bijeenkomst gehouden, die op nieuw het bewijs leverde, dat deze zoo ijverige vereeniging niet te vergeefs heeft gerekend op de welwillende medewerking van scheepsgezagvoerders, ter bevordering eener op practische ondervinding gegronde ontwikkeling van zeevaartkundige theoriën. De vergadering werd door den Voorzitter, den heer Joost van Vollenhoven, geopend met de aankondiging dat kapitein T. van Rossen, die de spreekbeurt zou vervullen, wegens onverwacht vertrek daarin verhinderd was en het voor dien avond bestemde opstel ter beschikking der commissie had gesteld. Dit stuk, welks voorlezing de heer J. P. A. François bereidwillig op zich had genomen, bevatte eene reeks van météorologische waarnemingen, door den steller ten jare 1850, aan boord van het Nederlandsche schip Delft, op eene reis van Java naar Japan gedaan. Behalve een uitvoerig extract uit het journaal dezer reis, had de schrijver daarin verschillende opmerkingen opgenomen, als b. v. omtrent den ankergrond ter reede van Nagasacki, de door hem beproefde maatregelen tegen de verschillende gevaren op de hoogte van Decima, de periodieke wisseling der stormen in de Japansche wateren, enz., waarbij telkens nuttige wenken werden gegeven, die, als resultaat eener langdurige ondervinding, voor den zeeman ongetwijfeld eene hoogere waarde verkrijgen. Nadat de president hiervoor aan den steller eene waardige hulde gebragt en den Heer François, voor zijne verpligtende tegemoetkoming in diens afwezigheid, namens de hoorders had bedankt, trad de Heeer H. Glazener Jr., scheepsgezagvoerder, als spreker op, en vestigde de aandacht der vergadering op het „groot-cirkel zeilen," welk stelsel: 1°. in zijne geschiedenis en 2°. in zijn aard naauwkeurig toegelicht, door spreker vervolgens werd getoetst aan eenige hoogst belangrijke opmerkingen op twee door hem gedane reizen van Deal naar Sydney. Omtrent het eerstgenoemde punt deed spreker opmerken, dat men reeds vóór den tijd van Columbus een begrip van het genoemd systeem moet gehad hebben, waarna hij verder aanwees, hoe het later door den Spanjaard Pedro Nunez en vervolgens (blijkens een Spaansch werk van het jaar 1541, het Engelsch geschrift *Zeemans-geheimen* van 1594, enz.) langzamerhand was uitgebreid en ontwikkeld, tot het na de invoering der zeekaarten van den beroemden Mercator, eene geheele verbetering had ondergaan. Tot toelichting van het tweede punt, namelijk den aard dezer zeilmethode, wees spreker op verschillende omstandigheden, die de practische toepassing dezer theorie voor stoomschepen meer dan voor zeilvaartuigen uitvoerbaar maken en kwam op grond van eigen ondervinding tot de conclusie, dat het stelsel, in weerwil van enkele daarmede tegenstrijdige verschijnselen, veel toebragt ter bespoediging der reizen, vooral naar Australie. Spreker deed daarbij inzonderheid de noodzakelijkheid opmerken van eene juiste waarneming der westelijke winden in den gordel tusschen den 45sten en 50sten graad Z. Br., alsook omtrent de grenzen van den kouden en warmen stroom in den meridiaan van de Kaap de Goede Hoop. Het bleek tevens, dat spreker op de vaart, inzonderheid op 48°, Z. Br., in zijne waarneming der aldaar heerschende oostelijke winden, gegronde redenen had opgedaan om aan de naauwkeurigheid van Maury's bekende opgaven op dat punt te twijfelen. Nadat spr. hieruit aanleiding had genomen, om zijn gevoelen nopens den bij het grootcirkel zeilen voorgeschreven zuidelijken koers uiteen te zetten, sloot hij zijne voordragt met verschillende opmerkingen ten aanzien van hetgeen de zeeman in het klimaat der hoogere Zuiderbreedten in het oog heeft te houden, waartoe hij zich onder anderen ook beriep op twee uitmuntende scheepsjournalen, waaruit hij, tot staving van het gezegde, een naauwkeurig uittreksel voorlas. Na afloop dezer voordragt, betuigde de voorzitter aan den spreker zijn warmen dank voor het zoo keurig, allezins doorwrocht verslag en de daarbij zoo juist te pas gebragte berekeningen, en sloot de bijeenkomst met de verklaring, dat hij zich ten volle gedrongen gevoelde om een voornaam punt te beamen, waarop de Heer Glazener zoo te regt met nadruk had gewezen, namelijk, dat de zwarigheden in de toepassing van deze en andere zeevaartkundige stelsels ten spoorslag mogen strekken, om in de taak, die de commissie zich heeft voorgesteld, steeds met verdubbelden ijver te volharden; hetwelk bij de blijkbare onverdeelde tevredenheid der aanwezigen, allezins werd toegejuicht.

WOUDRICHEM, 30 Dec. Gisteren nacht werden hier op eene zonderlinge wijke twee groote zalmen gevangen, en wel de eerste in een priktoot, door zekeren Schetzelaar, wegende ongeveer 18 halve Ned. ℔, en welke is verkocht geworden voor *f* 2 de vijf ons, terwijl de tweede werd gevangen door zekeren Hartman, in eene fuik; de laatste woog 14 halve Ned. ℔ en is voor *f* 1.80 de vijf ons verkocht.

* 'S HERTOGENBOSCH, 30 Dec. Heden zijn alhier door Gedep. Staten de navolgende provinciale werken aanbesteed: 1°. het maken eener aardebaan met bijbehoorende kunstwerken, als ook het over 7705 ellen lengte begrinden en over 950 el lengte bestraten daarvan, tusschen den grooten weg der 1ste klasse N°. 8, onder de gemeente Udenhout en den weg der Provincie van Besoyen naar Tilburg, bezuiden Loon-op-Zand, aangenomen door den Heer H. C. Lathouwers, te Vucht, voor *f* 43,700; 2°. het vervangen door grindbaan van 700 el lengte klinkerbestrating, bewesten Groot Deuteren, op den prov. weg van 's Bosch naar den Baardwijkschen Overlaat, met het herstel en onderhoud in het jaar 1860, aangenomen door den Heer J. Veltman, te Drunen, voor *f* 7498; 3°. het onderhoud van den prov. grind- en klinkerweg van Uden over Nestelrode naar Heesch, van 1°. Jan. 1860—31 Dec. 1861, aangenomen door den Heer Hoorn Klaazen, te 's Bosch, voor *f* 2984; 4°. het onderhoud van den prov. grindweg van den noordelijken oprit aan den Zuiddijk onder Dinteloord, tot aan de keibestrating beoosten Steenbergen, over hetzelfde tijdperk, aangenomen door den Heer G. Punt, te Willemstad, voor *f* 958.

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Zaturdag 31 December.

Volgens den bekend gemaakten staat der inkomsten over het jaar 1859, waren die verminderd met 210,000 £; indien de belastingen niet waren verlaagd, dan zouden de inkomsten met 2 millioen £ zijn vermeerderd.

LONDEN, Zaturdag 31 December.

Lijnzaad van de zwarte Zee, gedaan ad 49 a 50, dito Morshansky 47 a 49.6; dito Archangel 37 a 38.6. — *Talk* in loco 57.3 a 57.6, per Jan.—Maart 57.3, Maart 57.6. — *Indigo*: Shipping Bengal 7.11 a 8.10. — *Koper* 115.

LIVERPOOL, Zaturdag 31 December.

Men besteedde heden voor *Olijfolie* van £ 57.10 tot 58.

WEENEN, Zaturdag den 31sten Dec. Metall. 5 pCt. 72.60; Dito Nat. 79.50; Bank-Actien 904; Noordb. Dito 198; Crediet-Anstalt 208; Fr. Oostenr. Spoorweg 275; Nieuwe Lomb. 158. — Wissel Londen 12.40; Goud 23.50.

BERLIJN, Zaturdag 31 December.

De *Preuss. Ztg.* zegt, dat het gerucht, dat de Prins von Hohenzollern Sigmaringen voornemens was af te treden als president van den ministerraad, ten eenen male ongegrond is.

BERLIJN, Zaturdag 31 December.

Rogge Dec. 48, voorjaar 47¾; Olie Dec. 11¹⁄₁₂; voorjaar 11½.

BERLIJN, Zaturdag den 31sten Dec. 5 pCts. Metall. 57¼; Dito Nation. 62¾; Stiegl. 5de Serie 95¼; Dito 6de Serie 104¼; 5 pCts. Eng. Russen 106; 3 pCts. N. Dito 64⅜; 4½ pCts. Pruisen 99¼. — Wissel: Londen 2/m. 6.17⅞; Parijs 2/m. 78⅝; Hamburg 2/m. 149¼; Amst. 2/m. 241⅛; Weenen 2/m. 78½; Petersburg 3/w. 97.

FRANKFORT, Zaturdag den 31sten Dec. Metall. 5 pCt. 55¾; Dito Nat. 61; 3 pCt. Spanje 41; 1¼ pCt. Dito 31¼. — Wissel: Londen 116½; Weenen 92⅝.

HAMBURG, Zaturdag den 31sten Dec. 3 pCt. Russen 62; 3 pCt. Spanje 39¼; 1¼ pCt. Dito 30¾; Vereins Bank 98¾; Noord-Duits. Dito 86.

PARIJS, Zaturdag den 31sten Dec. Fransche 3 pCts. 69.15 zonder affaire; Dito 4½ pCts. —; Spanje 3 pCts. 43, ¼ prolongatie; Dito 1¼ pCts. —; Credit-Mobilier 806.25; Fr. Oostenr. Spoorweg 557.50; Credit Post —; Russ. Spoorweg —.

Fransche 3 pCts. openden 69.15.

1 ure 69.30.

(*Reeds gisteren als Telegrammen in een gedeelte onzer oplaag medegedeeld.*)

HAMBURG, 31 Dec. *Koffij* onveranderd en stil. — *Granen:* Eene partij Deensche Rogge 125, 126 ℔ met vracht naar Kiel, werd met 73½ rd. betaald. — *Raapolie* in loco 23.4, per Mei 24.4.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Zondag 1 Januarij.

De *Observer* is van meening, dat het onverschillig mag genoemd worden of het congres al dan niet plaats vindt. In geen geval zal tegen de Italianen geweld worden gepleegd.

PARIJS, Zaturdag 31 December.

De Keizer en de Keizerin zijn alhier teruggekeerd.

De wissel-agent Giblain is vrijgesproken. Het hof moet nu nog beslissen over de conclusien der civile partijen.

Na de beurs zijn de 3 pCts. verhandeld tot 69.10.

TWEEDE DEPÊCHE.

Er is een gerucht in omloop, dat eerstdaags te Weenen eene Oostenrijksche brochure het licht zal zien, ter beantwoording van het vlugschrift *de Paus en het Congres.*

TURYN, Zaturdag 31 December.

De regering heeft berigt ontvangen van het uitstellen van het congres. Het tijdstip, waarop het zal bijeenkomen, zal later aan de mogendheden worden bekend gemaakt.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 31 Dec. Van Australische *Wol* werden heden 13 b. uit de eerste hand tot geheimen prijs verkocht.

LEIDEN, 31 Dec. Boter 1ste kwal. per ¼ vat *f* 43 a 47, dito 2de *f* 35 a 42, dito per Ned. ℔ *f* 1.07½ a 1.17½ en 87½ a 1.02½.

LEEUWARDEN, 30 Dec. Door de gedeeltelijk geopende scheepvaart waren de aanbiedingen aan onze markt van heden veelal iets grooter dan vorige weken. De stemming over het geheel gedrukt en daardoor vele der artikelen iets lager afgegeven. *Tarwe* tot eene verlaging van 20 c. met goeden kooplust, 74, 75, 76 ℔ knappe *f* 7.90 a 8.30. Mindere en blaauwpuntige, benevens jarige bijna niet aangeboden, en wat betreft de jarige meestal te hoog op prijs gehouden. Roode bij klein gerijf verkocht 76, 77 ℔ knappe *f* 8.50.70. — *Rogge* met weinig handel en 20 c. lager; 72, 73, 74 ℔ Pruis. *f* 6.60.80 a 7. — *Boekweit* tot eene verlaging van 20 c. aan benoodigden verkocht; 68, 68½ ℔ Friesche zand *f* 6.25 a 6.35; 68, 68½ ℔ dito veen *f* 5.75.5.85. — *Winter Garst* met goeden kooplust ter verzending tot eene verhooging van 10 c., 60, 62 ℔ *f* 5.40 a 5.70. 57, 59 ℔ *f* 4.80 a 5.10. — *Haver* in de puike fijne zware soorten niet aangeboden. 46, 48 ℔ ord. fijne *f* 3.60; 43, 46 ℔ korte Voer *f* 3.15 a 3.50; 39, 41 ℔ lange Voer *f* 2.80 a 3. — *Canariezaad* bij ruimere aanbiedingen tot lagere prijzen, puik *f* 10.30.40 en minder *f* 9.90 a 10.10. — *Boonen:* Paarden *f* 7.00.25.50; Duiven *f* 8; Waalsche *f* 5, 5,50, 6 n. kwal. — *Boter f* 48.

LEEUWARDEN, 30 Dec. De aanvoer en bestede prijzen aan de veemarkt waren heden als volgt: 173 Runderen als: 96 vette Koeijen *f* 105 a 255; 7 melke *f* 65 a 130; 5 vare *f* 90 a 110; 8 kalfs *f* 70 a 130; 9 vaarzen *f* 95 a 125; 16 Ossen *f* 90 a 190; 13 Stieren *f* 50 a 120; 19 vette Kalveren *f* 18 a 56; 59 Varkens, als: 34 vette Varkens *f* 60 a 128; 17 vette Biggen *f* 22 a 68; 8 magere dito *f* 18 a 30; 69 Schapen, als: 12 vette Schapen *f* 13 a 24; 11 melke dito *f* 8 a 16; 5 magere dito *f* 7 a 12; 38 Lammeren *f* 6 a 14; 3 vette Hamels *f* 8 a 10. Alle soorten werden tegen de prijzen der vorige week vlug verkocht.

GRONINGEN, 30 Dec. De scheepvaart weder grootendeels heropend zijnde, hadden wij heden voor het eerst op nieuw eenigen aanvoer. — *Tarwe* was in de beste soorten tot ruim de vorige prijzen wel te plaatsen: 127 ℔ a 130 ℔ n. Ommel. roode *f* 8.20.40 a 8.60.80. — *Rogge* aan gebruikers slepend afgegaan: 120 a 123 ℔ *f* 6.55 a 6.85. — *Boekweit* weinig gevraagd en 116 ℔ zwarte Zand tot *f* 5.35 afgegeven. — *Garst* meest in een doen: 96, 99 a 103 ℔ Winter *f* 5.10.50 a 5.80. — *Haver* gevraagd maar weinig aangeboden en is de volgende notering meest nominaal: 75, 78 a 82 ℔ dikke Brouw *f* 3.35.40.60.65 a 3.80.85; 65 a 68 ℔ witte Voer *f* 2.85 a 3.15; 68 a 72 ℔ zwarte Voer *f* 3.05 a 3.35. *Paardenboonen* niet driftiger; enkele klusjes zijn van *f* 6.75 tot *f* 7.10 naar deugd verkocht. — *Koolzaad* meestal op *f* 11.75 a 12 gehouden. — *Raapolie f* 35.

BEZIERS, 30 Dec. (Per telegraaf.) *Voorloop:* Disponibel 115 frs.; op levering in de 4 eerste maanden 116 fr., aangeboden.

LONDEN, 30 Dec. Zoowel in inl. als vreemde Tarwe ging heden zoo weinig om, dat wij onze notering niet behoeven te veranderen. Het weinige, dat in de overige graansoorten werd omgezet bedong de laatstbestede prijzen.

NEW-YORK, 17 Dec. *Katoen:* Het artikel sonteneert zich en is met eenige vraag voornamelijk naar disponible partijen tot volle prijzen. De verkoopen bestonden uit 6000 b., waaronder 1800 b. in doorvoer. Men noteert thans Middling Upland 11⅞, good middling 11½. — *Potasch* prijshoudend doch met weinig vraag. — *Koffij:* Rio vast, andere soorten weinig begeerd. — *Cacao:* Ter export zijn 100 b. Guaquil met 14 c. betaald. — *Verfhout:* Al hetgeen aan de markt was van Domingo en Jamaica Campêchehout heeft nemers gevonden. — *Honig:* Men heeft voor uitvoer verkocht 34 v. Cuba a 52½ c. entr. en 40 v. dito van 60 a 62 c. in cons. — *Terpentijnolie* vast op vorige prijzen. — *Harst* stil wegens gebrek aan voorraad. — *Walvischtraan* gevraagd en williger. — *Rijst* onveranderd. — *Piment* op speculatie gevraagd en met 6 c. cont. betaald. — Van *Notenmuscaat* werd voor 1500 ℔ 45 c. op 6 m. bedongen. — *Talk* vast, verkocht 9500 ℔ prime City van 10½ a 10¾ c.; 200 v. en 20,000 ℔ Western a 10⅝ c. — *Suiker* met weinig affaire, doch goed gestemd. — *Tabak:* Goede soorten schaars en gevraagd. — *Granen en Meel* met weinig vraag.

CHARLESTON, 15 Dec. *Katoen:* De verkoopen bestonden heden uit 3000 b. en de prijzen sluiten ⅛ c. hooger.

NEWBEDFORD, 13 Dec. *Walvischtraan* met iets meer vraag. Men heeft 600 v. Noordsche a 50 c., 200 v. fair a 49 c. en 1200 v. Straits a 50 c. afgedaan.

PORT LOUIS, 28 Nov. *Suiker:* Sedert de laatste mail zijn de toevoeren aanzienlijk geweest en waren de verkoopen zeer geanimeerd; ordinaire Suikers bedongen een gering avans van 10 c., Stoomsoorten 15 a 25 c. hooger en gevraagd. Onze uitvoer bedraagt 93 millioen ℔ en gaat dien van het vorige jaar te boven. De voorraad beloopt niet minder dan 400,000 b.; voor export. is veel levendigheid te bespeuren. De notering is voor 1a. kwal. vide clairée 6.50 a 7; dito 2de kwal. 5.90 a 6.15.

HAVANA, 10 Dec. *Suiker.* Het artikel is volkomen onveranderd, doch wegens den feestdag van gisteren zijn geene afdoeningen te vermelden. — In *Vrachten* niets gedaan. — *Wisselkoers* op Londen 16 a 16¼ pCt.

AKYAB, 14 Nov. *Rijst.* De oogst laat zich voortdurend zeer goed aanzien, de opbrengst zal niet alleen groot zijn, maar de kwal. is beter dan in A°. P°. De prijzen zijn dalende en werd oude Neeransie a rs. 50 verkocht. Men denkt in Dec. a rs. 40 te kunnen koopen, zoo niet lager. Er is slechts een schip aan het laden van oude rijst naar Melbourne. De berigten van de overige Rijsthavens zijn mede zeer gunstig. — *Vrachten.* Er hadden nog geene bevrachtingen plaats; men heeft te vergeefs £ 2 naar Engeland geboden.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 30 Dec. Consols cont. — a —; Dito op tijd 95⅝ a ¾; Brazil. 1824 5 pCt. 102 a 103; Dito 1852 4½ pCt. 93¾ a ¼; Dito 1858 4½ pCt. 93¼ a ¾; B.-Ayres 6 pCt. 78 a 79; Dito Uitg. 19 a 20; Chili 104 a 105; Dito 1858 87 a 88; Denemarken 83 a 85; Russen 5 pCt. 109 a 110; Dito 4½ pCt. 100 a 101; Dito 1859 3 pCt. — a —; Mexik. 3 pCt. 22½ a ⅝; Venez. 3 pCt. 28½ a 29; Dito Uitg. 1½ pCt. 14¾ a 15; Gren. Werk. 16¼ a ¾; Dito Uitg. 4¾ a 5; Grieken 5 a 6; Ecuador Gecons. 13 a ½; Dito Land-Warrant 3¼ a ¾; Peru 4½ pCt. 91½ a 92½; Dito 3 pCt. 70 a 71; Dito Dollar Bonds 4½ pCt. 80 a 81; Dito Uribarren 4½ pCt. 82 a 83; Holl. 2½ pCt. 65½ a 66½; Dito 4 pCt. 100 a 101; Dito Rijnspoorw. 4¾ a 4¼ disc.; Spanje 3 pCt. 45 a ½; Dito 1¼ pCt. 33¼ a ¾; Dito Coup. Certif. 4½ a ¾; Dito Passive 10¾ a 11; Portug. 1853 3 pCt. 46 a ½; Dito 1856/57/59 3 pCt. — a —; Sardinie 5 pCt. 84½ a 85½; Turksche 6 pCt. 76¾ a 77¼; Dito Nieuwe 6 pCt. 63¾ a 64; Dito 4 pCt. 104 a ½. — Wissel: Amst. k. z. *f* 11.13¾ a ¾; Dito 3/m. *f* 11.15¾ a ½.

De Eng. fondsen waren heden stationair. Men is zeer gespannen op hetgeen de Keizer der Franschen aanst. Zondag in zijne redevoering aan het corps diplomatiek zal zeggen, vermits die van den vorigen nieuwjaarsdag van zooveel kwaad heeft zwanger gegaan. De vraag naar geld blijft tamelij levendig. Consols sluiten 95⅝ a ¾. In vreemde effecten had de finale liquidatie plaats; behalve Turksche, die zeer gedrukt zijn, waren de overige onveranderd.

Volgens de officiele prijscourant is gedaan: Consols op tijd 95⅝, ¾; Mexic. 22½; Portug. 1853 46¼; 3 pCt. Russen 66⅜; Sardinie 84¾; Zweedsche 4 pCt. 82; 6 pCt. Turksche 77; 6 pCt. N. Dito 63¾, 63½, 64; 2½ pCt. Venezuela 28¾; Holl. 100¼.

Van wege het Brazilische gouvernement is aangekondigd, dat de op 1 Julij ll. ten bedrage van 36,600 £ uitgelote 5 pCts. fondsen der leening van 1843 van af 1 Jan. e. k. à pari zullen worden betaald ten kantore van N. M. Rothschild en Zoon.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 23 Dec., op 8° 53′ N. Br., 32° 22′ W. L.: Factory, Jansen. Bat. n. Rott.

AMSTERDAM, 1 Jan. Gedurende het jaar 1859 zijn te Helvoetsluis, Brielle en Maassluis binnengekomen 3031 schepen, zijnde 458 minder dan in 1858, en van daar vertrokken 3151 schepen (616 minder dan in 1858), behalve vischhoeken, jagers en haringbuizen, en behalve de schepen welke binnen door van Brouwershaven, Zierikzee enz., te Helvoetsluis, of langs de Wadden, van Hamburg, Bremen enz. aangekomen of derwaarts vertrokken zijn.

Het schip Jeanne Agathe, kapt. Jager, van Boness naar Dordrecht, met schade in Texel binnen, heeft losse lading en lekkage; moet lossen.

Het schip Jacoba Margaretha, kapt. van Kampen, v. Stokholm n. Antwerpen, is, volgens brief van Delfzijl van 29 Dec., aldaar zwaar lek, met verlies van zeilen, verschansingen, watervaten en met ingeslagen roef, binnengeloopen, na reeds tot bij 't Vlie geweest te zijn en aldaar tot in het gezigt *der branding van de buitengronden, geen loodsen gezien te hebben*; de kapt. vreesde voor schade aan de lading.

SCHIEDAM, 31 Dec. Gedurende het jaar 1859 zijn te Schiedam, direct uit zee, aangekomen 545 schepen. In 1858 bedroeg dit getal 548.

BROUWERSHAVEN, 31 Dec. Gisteren avond zijn de schepen Willem III, kapt. C. van der Burg, en Mary Goddard, kapt. J. Haring, beiden van Batavia komende, op de Middelplaat aan den grond geraakt; zij deden den ganschen nacht noodschoten. Een gedeelte der ekwipage van de Willem III is heden morgen behouden alhier aangekomen; de kapitein met het overige der ekwipage is nog aan boord. Het weder, dat den ganschen nacht stormachtig was, is thans bedaarder. De Mary Goddard is heden morgen (10 u. 20 m.) vlot en 3 u. 30 m. alhier aangekomen. De Willem III heeft vaartuigen langs zijde en is tusschendeks gelost. De sleepboot Brouwershaven is door harden wind op deze reede teruggekomen. — Aangaande de Mary Goddard, v. Batavia n. Schiedam, wordt gemeld dat dit schip zwaar gestooten en ankers en kettingen verloren heeft; het maakt weinig water.

(*Reeds kortelijk per telegraaf gemeld.*)

GRONINGEN, 30 D[illegible] 1. kof Zeldenrust, de Groot, v. Hamburg n. Berwick, is den 10[illegible] de Noordzee gezonken, doch het volk gered.

SHIELDS, 29 Dec. De Ned. schepen Alblasserwaard, kapt. von Lindern, en Vice-Admiraal Gobius, kapt. van Duyn, beiden van hier met eene lading steenkolen naar Java bestemd, hebben reeds geruimen tijd alhier zeilklaar gelegen, doch konden wegens te weinig water niet vertrekken, en zullen hoogst waarschijnlijk nog tot het volgende springtij moeten wachten.

PLYMOUTH, 30 Dec. Het Ned. schip Pieter, kapt. Oostervink, v. Leith n. Malaga, is alhier met verlies van zeilen binnengeloopen.

LA ROCHELLE, 29 Dec. De Ned. schoener Pelikaan, kapt. Jansonius, v. Liverpool n. Livorno, is zwaar lek alhier binnengeloopen, en zal moeten lossen.

PADANG, 28 Oct. De Ned. schoener Johanna en Louisa is geveild en opgehouden, doch later uit de hand verkocht, hernoemd Baros en bestemd voor de kustvaart.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 31 Dec.; Willem Frederik, Visser, New-York met schade. - 2 Gebroeders, v. Kempema, Londen. (Benevens de schepen per telegraaf gemeld).

TERSCHELLING, 29 Dec.; Triton, Dall, Christiania.

HEEVOETSLUIS, 31 Dec.; 4 Gebroeders, Bunk, Bat. l. v. Brouwersh. - Wilhelmina Frederika, Cette l. v. id. - Fox, King, Yarmouth.

BROUWERSHAVEN, 31 Dec.; Mary Goddard, Haring, Bat. n. Rott.

BREMERHAVEN, 28 Dec.; Aaltje Pronk, Schuur, Seville.

LONDEN, 29 Dec.; Dirk Hendrik, Prins, New-York. - Jacoba Gesina, Kramer, Genua. - Diana, Fijn, Seville. - Newa, Holscher, Rostock. — 30 Dec.; Beaver, S., Harlingen.

DEAL, 30 Dec.; Alberdina, Scherpbier, Maroim.

NEW-PORT, 29 Dec.; Noord-Nederland, Kroll, Bristol n. Lissabon.

LEITH, 28 Dec.; Holyrood, S., Rott. - Gnome, S., id.

SHIELDS, 28 Dec.; Zwaluw (?) . . ., Calais. — 29 Dec.; Zeeploeg, Braamhorst, San Lucar. — 30 Dec.; Mathilde, Fekkes, Girgenti.

CALEDONIA-KANAAL, 26 Dec.; Sappemeer, v. d. Veen, Leith (naar Glasgow).

SUNDERLAND, 27 Dec.; Jeune Desiré, le Corre, Rott.

TRIEST, 26 Dec.; Tecla Johanna, Croon, Amst. - Presto, Roelsema, Newc.

LIVORNO, 20 Dec.; Tjadda Gesina, Staal, Amst. — 21 Dec.; Antilope, Reimers Hamburg. - 22 Dec.; Levante, Meijer. id.

GIBRALTAR, 21 Dec.; Dankbaarheid, Versteeg, Vlaardingen. - Geziena Hooites, Potjer, Alexandria n. Liverpool.

St. NAZAIRE, 27 Dec.; Nicolas Cézard, Perraud, Bat.

OETJONG PANKA, 19 Oct.; Staatsraad van Ewijck, de Winter, Bat., is naar Makasser en Boni vertrokken.

UITGEZEILD.

TEXEL, 31 Dec.; het schip per telegraaf gemeld.

HELVOETSLUIS, 31 Dec.; Magnet, S., Londen. - Cologne, S., id. - Hawk, S., Hull. - Ocean Queen, S., id.

BROUWERSHAVEN, 31 Dec.; Eleanor, Woods, Liverp. n. Dordrecht.

HARLINGEN, 28 Dec.; de Tijd, Steeksma, Newc. — 29 Dec.; Verwachting, Ruiten, id.

DELFZIJL, 27 Dec.; Fahrenheit, S., Dantzig n. Emden. - Margaretha, Huizinga, Hull n. id. — 28 Dec.; Antina, Bruns, id. - Ida, Hammer, Dantzig n. Leer. - Sanct Paulus, Freerichs, id. — 29 Dec.; Margaretha, Kwint, id. - Jacoba, Muntendam, Emden.

VLISSINGEN, 31 Dec.; Telemachus, Hazewinkel, Riga.

LIVERPOOL, 28 Dec.; Titia, Pottjer, Antw. — 27 Dec.; zeilkl.: Orion, Huges, Malta. — 28 Dec.; Coert Cornelis, Klontje, St. Sebastiaan. — 29 Dec.; Marchina Bentum, Sap, Brussel.

BALTIMORE, 9 Dec.; sir John Franklin, Lelar, Rott.

HAVANA, 8 Dec.; Cuba Packet, Harken, Amst.

MAURITIUS, 17 Nov.; Jeanette, Visser, Bat. n. Rott., na volbragte reparatie.

PADANG, 6 Oct.; Julie, Brem, Rott.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

H. Berns, Cöln N°. 16, n. Keulen. - F. W. Meeuwsen, Emma, n. Keulen. - J. M. Kimpel, Harmonie, n. Mannheim. - J. W. Timmermans, Frankfort N°. 21, n. Frankfort. - G. Reichert, Maintz N°. 4, n. Maintz. - P. van Ywaarden, Stad Amsterdam, n. Maastricht.

KEULEN, 31 Dec. Rijnhoogte: 11 vt. 2 d. Keulsch (10 vt. 9 d. Rijnl.)

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN $4\frac{1}{2}$ URE.

AMSTERDAM, Zondag 1 Januarij.

Spaansche Binnenl. 3 pCts. $41\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$.

Metalliek 5 pCt. $54\frac{1}{8}$; $53\frac{11}{16}$.

Dito Nation. $59\frac{1}{4}$, $58\frac{15}{16}$.

Weener Aandeelen van fl. 250, 1854 ƒ 273.

In Oostenr. fondsen was heden eenige affaire, tot verlaagde koersen.

FELIX MERITIS.

Donderdag jl. trad in de afdeeling letterkunde der maatschappij *Felix Meritis*, de begaafde Vlaamsche dichter Jan van Beers, als spreker op. Hij droeg een gedicht voor door hem vervaardigd en getiteld: *Martha de zinnelooze.* De dichter schetst daarin de lotgevallen van een jeugdig landmeisje, wier minnaar ten tijde van het keizerrijk in de conscriptie gevallen ten strijde moet trekken. Beide gelieven zweren elkander trouw. De jonge maagd wacht geduldig de terugkomst van haren minnaar af; maar van Frans ontvangt men geen berigt en de ongelukkige maagd, het sieraad van het dorp, verkwijnt. Aan den rand des grafs echter wekt een woord van haren ouden oom haar tot een nieuw leven op. Zij gaat aan het werk; zij wil geld verdienen om de duizend kroonen bijeen te gâren, welke zij noodig heeft om Frans van de dienst vrij te koopen. Reeds meer dan de helft der vereischte som heeft zij verdiend, nog slechts een half jaar en het doel is bereikt. Maar ziet, de goede grijze, haar steun, de oude oom sterft; nu ontzinkt het lieve kind den moed, de kracht weder. Zij kan niet langer wachten. Zij verkoopt huis, winkel, meubels, alles wat zij bezit, begeeft zich naar den geestelijke van het dorp, dien vertrouwt zij haren schat met verzoek, om berigt in te winnen omtrent haren minnaar, die sinds drie jaren niets van zich had doen hooren en hem vrij te koopen. De dorpsleeraar behoeft zich om haar niet te bekommeren, zij heeft kracht, zij zal werken om te leven. Haar Frans mag echter niet weten, wie hem vrijkoopt, eerst later wanneer hij in het dorp terug is zal hij dit vernemen. De dorpsherder, die het brave kind lief heeft, wendt alle pogingen aan, om haar verlangen te bevredigen intusschen leeft zij aan ontbering blootgesteld, door handen arbeid den schralen kost verdienende, gelukkig in het vooruitzigt dat Frans gered en vrij zal zijn. Eindelijk heeft de priester tijding; Frans is te Parijs en vrij. Deze, een vondeling, waant dat zijne moeder eindelijk zijner zich heeft aangetrokken, en dat de rijke vrouw hem heeft vrijgekocht. Den volgenden Zondag zal hij in het dorp wederkeeren. Het gansche dorp deelt in hare vreugde; eindelijk is de dag, waarop Frans zal wederkeeren, daar. Na de godsdienst oefening begeeft de oude priester zich met de jonge maagd en de geheele bevolking des dorps naar den ingang van den rijweg.

Na eenig toeven ziet men aan het einde der lange laan iets naderen, het schijnen twee krijgslieden te zijn; zij komen naderbij, nu blijkt, dat het Frans is, maar vergezeld van eene marketentster. Zij spoeden lagchend nader, maar op eenigen afstand blijft Frans staan, hij ziet Martha naast den priester, die hem toeroept: Frans wie is deze vrouw? En wanneer nu het antwoord uit den mond van Frans: de mijne, ik ben gehuwd, vernomen wordt, slaakt Martha een gil en stort bewusteloos neêr. Zij herleeft, maar het licht der rede ontvlood aan hare ziel. Frans ontvlugt het dorp, zoekt en vindt in den strijd den dood. Martha ontsnapte aan hare bewakers en doolde gedurende vele jaren te Antwerpen, het brood bedelende, rond. De baldadige jeugd riep haar dikwerf na: Eh, Martha! een soldaat, en dan vlugtte zij verwilderd en bleek daarhenen. De dichter besluit aldus:

Thans weet ge waerom ze op dat woord dus henen liep;
En ik, ik die 't haer meer dan honderdmalen riep,
Nu ik haer leven ken, en man werd ondertusschen,
'k Zou nu de flarden van haer mantel willen kussen,
Haer om vergeving smeeken, kruipende op den grond;
'k Vind niets meer dan een graf;... ik strooi er bloemen rond.

Het gedicht is rijk aan fraaije beschrijvingen; zoo is in het begin het gesprek der beide buurmeisjes die de kaarten raadplegen om te weten of hare minnaars vrij zullen loten, vol van naïve eenvoud; de beschrijving der lente in het begin der tweede afdeeling is Poot nagezongen; de klagt van Martha aan de zwaluwen is eene elegie, het begin van de derde afdeeling is keurig, wij kunnen ons niet weêrhouden daarvan de volgende regels mede te deelen:

Ik heb hem lief, den buitenherder,
Wanneer hij, los van 't slijk en de oogen hemelwaert,
Slechts arbeidt om het rijk van vrede en liefde verder
Te helpen bouwen op der aerd'!
Hij hoeft niet, even als de priester uit de steden,
Waer hij 't geloof aen God en eeuwigheid verkondt,
Met open boek en kracht van reden,
Elk woord te staven, dat hem welt uit 's herten grond.
't Gelooft, 't bidt alles om hem henen;
Toch zijn 't daer zondaers, lijk wij allen, in Gods oog;
Maer buiten heft de priester enkel 't kruis omhoog;
En, van die heldre zon beschenen,
Bezwijkt de zonde en is het ongeloof verdwenen.
De buitenherder, 'k vind hem schoon, 'k bemin hem, ja!
. . . .

De verwachting en de komst van Frans, alsmede de indruk, welken zijne trouweloosheid maakte op de lieve, deugdzame maagd zijn met krachtige en gloeijende kleuren geschetst. In een woord, Martha de zinnelooze, is een nieuwe lauwer, welke van Beers in zijne dichterkrans vlocht. Zijne uitmuntende voordragt, vooral van het laatste gedeelte, verhoogde den diepen indruk, welken het gedicht maakte op het aanzienlijk publiek, hetwelk tegenwoordig was.

Wij hebben met genoegen gezien, dat dit nieuwe voortbrengsel van het genie des Zuid-Nederlandschen dichters bij onzen stadgenoot H. J. van Kesteren, in druk is verschenen. Wij twijfelen niet of dit keurig gedrukte boekske zal veel aftrek vinden. Wij kunnen het aan beminnaars van goede poëzy bijzonder aanbevelen.

Na de pauze droeg de begaafde dichter nog een zijner keurige en meest geliefkoosde gedichten voor: *Eene Bloem uit de Volksklasse.* Dit juweeltje van 's dichters poëzy bij ons reeds bekend, daar het is opgenomen in den bundel *Jongelingsdroomen* door J. van Beers, waarvan bij den boekhandelaar H. J. van Kesteren reeds een vierde druk is uitgegeven, verkreeg door de karakteristieke voordragt nieuwe waarde, en de talrijke hoorders gaven herhaaldelijk van hun bijval blijk door hunne luide toejuichingen.

VEROORDEELINGEN.

Wegens Policie-Overtredingen bij de vier Kantongeregten te Amsterdam, gedurende de maand November 1859.

18 personen ter zake van het buiten noodzaak belemmeren van den openbaren weg.

29 personen ter zake van het in hunne winkels voorhanden hebben van onherijkte maten en gewigten.

20 personen ter zake van het buiten noodzaak rijden met handkarren op de kleine steenen.

10 personen ter zake van het rijden met handkarren in verboden rigting.

12 personen ter zake als boven met aangespannen rijtuigen.

27 personen ter zake van het als geaffecteerden bij het brandwezen te Amsterdam geheel wegblijven bij eene oefening met de brandspuit.

8 personen ter zake van het in verboden tijd los en ongemuilband laten loopen van honden.

10 personen ter zake van het als voerman onder het rijden zich plaatsen op rijtuigen, niet tot vervoer van personen bestemd en niet ingerigt om van den bok te worden bereden.

5 personen ter zake van het als voerman met een aangespannen rolwagen rijden in den draf.

7 personen ter zake van het op de vordering der beambten van policie niet kunnen vertoonen van hun bewijs, dat zij als voerman waren ingeschreven.

6 personen ter zake van het werpen en vegen van vuilnis in de gracht.

6 personen ter zake van het bezigen van den openbaren weg tot bergplaats, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

26 personen ter zake van het als geaffecteerde bij het brandwezen, wegblijven bij een brand bij nacht.

2 personen ter zake van het uitstallen buiten de stoepen der woningen, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

2 personen ter zake van het doen rondbrengen van brood, in manden, waarop de naam des bakkers niet met duidelijke letters stond uitgedrukt.

4 personen ter zake van het geopend houden hunner tapperijen, tusschen middernacht en een half uur voor boomklok luiden.

3 personen ter zake van het hijschen van zaagsel in ongedekte manden.

5 personen ter zake van het niet voorzien van buurtletter en buurtnommer van aan hen toebehoorende perceelen.

4 personen ter zake van het onbeheerd laten staan van aangespannen rijtuigen.

2 personen ter zake van het laten uitvliegen van duiven.

1 persoon ter zake van het op de straat verrigten van datgene, waartoe de openbare waterplaatsen bestemd zijn.

1 persoon ter zake van het in zijnen broodbakkerswinkel niet voorhanden hebben van schalen en gewigt.

1 persoon ter zake van het in zijnen winkel voorhanden hebben van bedorven vleesch.

1 persoon ter zake van het plegen van straatschennis.

2 personen ter zake van het op de straat uitkloppen van kleeden na des middags 12 ure.

1 persoon ter zake van het met open deur tappen gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefening bestemd.

1 persoon ter zake van het niet aangeven van een bij hem gehuisvesten vreemdeling.

1 persoon ter zake van het in zijne tapperij doen uitvoeren van muziek, zonder vergunning van den Burgemeester.

2 personen ter zake van het niet voldoen aan eene aanschrijving van Burgemeester en Wethouders tot amotie of herstel van gebouwen.

2 personen ter zake van het doen ophijschen van goederen, zonder de voorbijgangers te waarschuwen.

2 personen ter zake van het in hunne werkplaatsen bezigen van kaarslicht, niet geplaatst in aan alle zijden behoorlijk gesloten lantaarnen.

2 personen ter zake van het te bleeken leggen van goederen op andere, dan door de politie vergunde plaatsen.

3 personen ter zake van het als voerman na zons-ondergang rijden met aangespannen rijtuigen, waarvan de aan die rijtuigen aanwezige lantaarnen niet behoorlijk verlicht waren.

1 persoon ter zake van het rijden met een houtwagen, zoogenaamde mallejan, niet voorzien van een veiligheids-toestel.

1 persoon ter zake van het uitoefenen van een anderen tak van geneeskunde dan waartoe hij geregtigd was.

1 persoon ter zake van het verkoopen van een zamengesteld geneesmiddel, zonder daartoe bevoegd verklaard of speciaal geauthoriseerd te zijn.

3 personen ter zake van het op den openbaren weg zich vertoonen in de kleederen van de kunne, tot welke zij niet behoorden.

2 personen ter zake van het niet sluiten van de naar buiten openslaande zolderluiken, van door hen bewoonde perceelen, tusschen zons-onder- en opgang

1 persoon ter zake van het op de straat uitbranden van een kagchel, na des morgens 9 ure.

1 persoon ter zake van het vervoeren van melk in vaten, die niet duidelijk voorzien waren van de letter of het teeken, aanduidende de soort van melk die zij bevatten.

1 persoon ter zake van het op de straat uitstorten van puin zonder vergunning.

1 persoon ter zake van het als voerman niet voldoen aan den aan hem door den ambtenaar van politie gegeven last, om zich met zijn rijtuig in de aangewezen rij te plaatsen.

2 personen ter zake van het rijden met een aangespannen molenaarskar waarop 36 zakken graan geladen waren.

1 persoon ter zake van het aan de keurders van levensmiddelen na bekendmaking hunner ambtsbetrekking, weigeren van den toegang tot gebouwen, welke zij verlangden binnen te treden.

MENGELINGEN.

HET MAROKKAANSCH GESCHIL.

I.

MAROKKO EN ZIJN NIEUWE KEIZER.

Mohgrib-Oel-Aksa, d. i. het uiterste Westen, is de eigenlijke naam van het zoogenaamde keizerrijk (Soeltanaat) Marokko, hetwelk eene oppervlakte heeft van nagenoeg 13,000 vierkante mijlen, ruim 8 millioen bewoners telt en het Noordwestelijk gedeelte van Afrika beslaat. In weerwil van den geringen afstand, welke dit land van het Zuiden van Europa scheidt, niettegenstaande de veelvuldige vijandelijke en vriendschappelijke betrekkingen, waarin bijna alle Europesche mogendheden tot dezen rooverstaat hebben gestaan of nog staan, weet men van dit land over het algemeen zeer weinig. Tot beter verstand van den oorlog, welken Frankrijk en Spanje tot grooten spijt van Engeland op de grenzen van het rijk hebben begonnen, deelen wij het volgende aan onze lezers mede.

Het Noordelijke gedeelte, dat waarschijnlijk het tooneel van den oorlog zal zijn, is het rijk van Fez. Het strekt zich uit tusschen Algerie, de straat van Gibraltar en den Atlantischen Oceaan tot aan den grooten Atlas, welks keten de afscheiding vormt aan de zijde der woestijn van Sahara. In het binnenste des rijks ligt de aanzienlijke hoofdstad Fez; eenige mijlen meer ten westen, te midden van bekoorlijke omstreken, ligt Mekinez, waar de Sultan van Marokko somtijds resideert. Aan de noordelijke kust vindt men behalve de aan Spanje toebehoorende vesting Ceuta nog de steden Tanger, waar de Europesche gezanten wonen, en Tetocan. Met de verovering van deze beide laatstgenoemde plaatsen zou Spanje den geheelen driehoek verkrijgen, welks bezit een aanzienlijk tegenwigt zou opleveren voor de Engelsche vesting Gibraltar aan de andere zijde van de zeeëngte. Ten Zuiden van Fez, mede op de terrasvormige helling van den Atlas naar de zee vindt men het rijk Marokko; in het binnenste des lands ligt, in eene heerlijke vlakte de door nagenoeg 100,000 menschen bewoonde hoofdstad van gelijken naam; bij de zee treft men de versterkte handelshaven Mogador aan, welke reeds eenmaal, ten tijde van Lodewijk Philips, de werking heeft ondervonden van het Fransche geschut. Het Oostelijke gedeelte van het geheele soeltanaat Marokko bevat de landstreek tusschen den zuid-oostelijken voet van den Atlas en de woestijn.

Moelei-Soleïman, die zich in 1794 bij den dood zijns broeders van den troon meester maakte, bragt door zijne gruwelijke wreedheid, de westelijke stammen tot opstand en de noordelijke kusten werden met zeeroovers bevolkt. Te gelijker tijd, in 1810, stichtte Hescham, de zoon van den scherif (afstammeling van den profeet) Ahmed-ebn-Moesoey, in het zuiden een nieuwen staat, dien der Sydy-Hescham, welke eene vlijtige landbouw- en handeldrijvende bevolking heeft. Hij bestaat uit een gedeelte van het land Soes, en zijne hoofdstad, aan de kust ten noorden van Kaap Noen gelegen, heet Talent. De op elkander volgende verbrokkelingen hebben het aanzien der Marokkaansche soeltans zeer verzwakt en de stammen, waarmede Frankrijk onlangs in oorlog was, zijn, indien zij door de magt der wapenen daartoe niet bepaaldelijk worden gedwongen, even weinig getrouwe onderdanen, die des soeltans gebod niet naleven, als roofzuchtige horden tegen wier aanvallen Spanje zijne bezittingen wil beveiligen. Thans komen daarbij nog de onlusten, waarmede daar te lande steeds eene verandering van regering gepaard gaat. De soeltan Abd-er-Rahman, die in 1822 zijn oom, den beruchten Moelei-Soleïman opvolgde, is in den loop van 1859 in 81jarigen ouderdom overleden. Hij had in den eersten tijd zijner regering hevige oorlogen te voeren met de niet onderworpen stammen; een aantal hunner had hij ten onder gebragt, en hij was voornemens het oude rijk te herstellen, hetgeen zijn hoogen ouderdom en familiegeschillen hem beletteden. Zijn opvolger is de oudste (50-jarige) zoon van zijn zeventien kinderen, Sidi-Mohammed. Hij kon in den beginne ook aan die grensstammen niet denken, maar had de handen genoeg vol met zijne pogingen om zich den troon te verzekeren. Het is hem, naar men verzekert, reeds gelukt zijn neef en mededinger Sidi-Soleïman uit het veld te slaan en zich het bezit der drie hoofdsteden, Fez, Mekinez en Marokko alsmede van den grooten schat te verzekeren. De strijd kan nog lang duren, maar in elk geval bezit Sidi-Mohammed het oppergezag en het voordeel der stelling en van het geld, terwijl hij tevens het leger in zijne magt heeft. Dit laatste, hetwelk bovendien talrijker is dan dat van zijn tegenstander, is bovendien van betere (Engelsche) wapens voorzien. De infanterie is op Europesche wijze georganiseerd; de jagers hebben juistheids-wapens, welke de tegenwoordige soeltan heeft ingevoerd, na de nederlaag bij Isly door de Franschen hem toegebragt.

II.

DE FRANSCHE VELDTOGT. DE PROFEET VAN GHEERFAH FRANSCHE VEROVERINGSLUST.

De Parijssche *Moniteur* heeft de redenen medegedeeld, welke de Franschen hebben doen besluiten de Marokkaansche stammen in het westen van Algerie te beoorlogen en wij zullen derhalve eerst de mededeelingen der Franschen volgen, om daarna de zienswijze der Engelschen omtrent den veldtogt na te gaan. In het artikel van den *Moniteur*, waarin reeds eene overwinning der Fransche wapenen (de bestorming van een belangrijken bergpas inzonderheid voor den aanval der Beni Snassen) gemeld kon worden, werd onder anderen gezegd: "In de eerste dagen van Augustus waagden het eenige Marokkaansche stammen door een nieuwen scherif, Mohammed-Ben-Abdallah, aangespoord, onze (Algerijnsche) grenzen te schenden; den 10den en 11den Aug. tastten zij twee convooijen Europesche voerlieden aan, die zich naar de mijnen van Ghar-Roeban begaven. Twee der voerlieden werden gedood en een derde gewond. Eenige dagen later overvielen zij het Tentdorp der ons onderworpen Doeiyayas en roofden hun vee weg. Den 11den September verzamelden zich de meesten dezer Marokkaansche stammen aan de zijde van de Oeëd Tjoeli, op ongeveer vijf en twintig uren gaans van Nemours, waar de kommandant Beaupêtre zijn kamp had opgeslagen, en tastten dit bij het aanbreken van den dag aan, maar werden nadrukkelijk afgewezen. Zulk eene stoutheid, eene zoo strafbare handelwijze verdienen eene strenge tuchtiging. De gisting heeft zich over geheel het westen van Algerie verspreid en de veiligheid onzer (der aan Frankrijks onderworpen) stammen is overal ernstig bedreigd. Er moest iets gebeuren; er werd tot eene expeditie besloten."

Aldus luidde het berigt van het regeringsorgaan.

Van waar kwam nu die gisting zelfs midden in de Fransche kolonie? Wie is die nieuwe scherif Mohammed-ben-Abdallah? Ook hieromtrent deelen de Fransche dagbladen berigt mede. Wij laten hier volgen hetgeen deswege uit Algiers wordt geschreven: "De dood van soeltan Abd-er-Rhaman heeft in Marokko alle hartstogten, alle eerzucht en al de woede van de Muzelmansche dweepzucht doen losbarsten. Wij vreezen, dat wij hier (in Algerie) den terugslag der gebeurtenissen bij onzen barbaarschen nabuur zullen ondervinden. De burger-oorlog kan in Marokko niet heerschen, zonder in onze provincie gisting te verwekken en de isolering van onze stammen wordt bijna onmogelijk, wanneer het godsdienstige vooroordeel tegen ons (de Franschen) wordt ingeroepen. En dit geschiedt thans. Men weet, dat in geheel noordelijk Afrika Muzelmansche godsdienstige vereenigingen bestaan, waarvan de leden den naam van Khoean, d. i. broeders, dragen. De beide aanzienlijkste hebben hare zetels de eene te Oeëzan, eene stad in de nabijheid van Fez, de andere te Alexandrie in Egypte. Zij hebben vertakkingen onder alle stammen in Tunis, Algerie en Marokko en onderhouden de meest vertrouwelijke betrekkingen met de Maraboets en de meeste leeraren en professoren der Muzelmansche scholen. Gij kunt derhalve nagaan, welken verwonderlijken invloed de Khoeans uitoefenen. Zij kunnen ieder oogenblik, op elk wenschelijk punt van het noord-westelijke Afrika eene omwenteling doen ontstaan; deze bewering zal niemand in ernst tegenspreken, die de Algerijnsche toestanden kent. Het is derhalve duidelijk, dat de uitbarsting der dweepzucht, waarvan thans Marokko het tooneel is, ons eene billijke ongerustheid inboezemt en aanspoort zonder verwijl maatregelen te nemen, om den opstand onmiddellijk te onderdrukken, zoodra hij het hoofd opsteekt.

Maar gij zult deze noodzakelijkheid weldra nog duidelijker inzien. De broederschappen der Khoeans zijn innig overtuigd van de spoedige komst van den Moele-Sâa, die alle ongeloovigen zal uitroeijen. Voorzeggingen, welke overal zijn verspreid, verkondigen de op handen zijnde verschijning van dezen Mahdi (door God geleide), van dezen magtige van het goudgebergte. Nu is echter de aanvoerder der Marokkaansche benden, welke onze grenzen hebben overschreden, de Moele-Sâa in persoon en ik hoorde eene voorzegging aanhalen, welke uitdrukkelijk verklaart, dat de Mahdi in onze dagen, en wel in het jaar 1860, de hem opgelegde taak zal vervullen. Eene andere voorzegging maakt den triomftogt van den bevrijder bekend. Van Soes-el-Arsi uitgaande, zal hij Marokko binnentrekken, daarna in Fez komen; van daar zal hij tegen Tlemcen en Oran voorttrekken, welke hij met den grond gelijk zal maken; daarna zal hij tegen Algiers marscheren, te Metidja een leger opslaan, naar Tunis trekken, daar 40 jaren leven en dan sterven. In overeenstemming met den Koran geven deze prophetien zelfs het signalement van dezen persoon. Hij zal te gelijk den naam voeren van den stichter van het Islamismus en van den vader des profeets en het hoofd van de godsdienstige beweging in Marokko heet in der daad: Mohammed-ben-Abdallah.

Sedert lang bereidt de nieuwe profeet zijne wegen en hij is het hoofd eener secte, welke, naar men verzekert, in Algerie hare aanhangers bij duizenden telt. Hij heeft zich drie jaren geleden gevestigd aan den voet der bergen van de Beni-Snassen, in de grot van Gheerfah. Hier leefde hij in volkomene eenzaamheid en gaf aan de ijverige Muzelmannen, die hem kwamen raadplegen, geen ander antwoord, dan dat hij naar den hemel wees. Elken ochtend en elken avond, bij zons op- en ondergang, hadden twee ruiters, die steeds uit twee verschillende rigtingen kwamen, een onderhoud met hem, hetwelk een uur duurde. Dit geheimzinnige optreden verschafte hem eene buitengewone groote populariteit; weldra fluisterde men elkander toe, dat de meester der ure was gekomen. Ook het hoofd der Beni-Snassen, Hadji-Mimoem, stond onder den invloed van dit volksgeloof en begaf zich naar Mohammed-ben-Abdallah om hem zijne diensten aan te bieden. "Indien ik iets noodig heb" gaf hem de ziener ten antwoord, "dan bid ik God daarom en God zendt het mij." Deze woorden gingen van mond tot mond en niemand twijfelde nu meer aan de geheimzinnige eigenschap van den bewoner der grot van Gheerfah. In het oogenblik dat de Italiaansche oorlog begon, verdween Mohammed-ben-Abdallah uit de grot. In de laatste dagen van Augustus viel hij plotseling in het district van Lalla-Maghreia aan het hoofd van 2000 ruiters, die hij bij de Maias, Marokkaansche stammen ten zuiden van Oedschda, had aangeworven."

Ten gevolge hiervan was de Fransche expeditie slechts eene daad van zelfverdediging, om de elementen van onrust zich niet te laten verbreiden onder de eigen Algiersche onderdanen, en om aan de roofzuchtige Marokkaansche naburen een heilzamen schrik in te boezemen. Frankrijk heeft inderdaad geene oorlogsverklaring tegen den nieuwen soeltan van Marokko, Sidi Mohammed, afgekondigd; het neemt echter in zijne plaats de tuchtiging over van zijne niet onderworpen onderdanen, hetgeen hij liever zelf moest doen, indien hij kon.

En toch is dikwerf genoeg, en zeker niet zonder grond, uit Parijs gemeld, dat Frankrijk voornemens was, de westelijke grenzen van Algerië uit te breiden ten koste van Marokko. Men zou Oedschda (op Marokkaansch gebied) bezetten en van daar werkelijk den afstand van het Marokkaansch gebied tot aan de rivier Maloeïa eischen; reeds na den slag bij

de Isly wilde de maarschalk Bugeaud de grens tot aan die rivier hebben verlegd.

In dezen veldslag dolven met het Marokkaansche leger en ook de tegenwoordige soeltan Sidi Mohammed het onderspit. Zal hij, indien hij tegenstand kan bieden, goedwillig eene landstreek afstaan, waarover hij welligt nimmer zijne souvereine regten uitoefent, maar welks gewilligen afstand aan de ongeloovigen hem al zijn aanzien zou doen verliezen en daarmede zijn troon in gevaar brengen?

Dat men van de Fransche zijde ook nog besloten heeft andere eischen te doen, is meer dan waarschijnlijk. Zij zijn, naar men wil weten, de volgende: Toekenning der zelfde handels-voordeelen, welke aan Engeland zijn verleend, eene grootere vrijheid voor de Fransche consuls in de Marokkaansche havens, instelling van een meer geregeld en matiger stelsel van in- en uitgaande regten, bewilliging van godsdienstvrijheid en toelating van consuls te Fez en Mekinez.

Te regter tijd zal men ook wel met Spanje hand aan hand gaan. En al ware het slechts dat de Franschen gelijktijdig in het noord-oosten van Marokko en de Spanjaarden in het noorden oorlog voeren en bovendien de Engelschen door de Franschen worden afgehouden van een inmenging ter gunste van Marokko, dan ware dit reeds eene genoegzame medewerking.

Ten slotte mogen hier nog eenige Fransche denkbeelden omtrent de voormalige rooverstaten vermeld worden, want, gelijk men weet, zijn in sommige opzigten de Franschen in alle tijden en tot welke partijen zij ook behoorden, steeds eenstemmig geweest. Wij zullen echter eene bijzondere en zeer naïve geschiedkundige beschouwing mededeelen. Toen in de zevende eeuw het islamismus uit Arabie zijne veroveringstogten begon, voor welke allengs geheel noordelijk Afrika en de Romeinsche heerschappij zwichtten, stond, volgens Arabische geschiedschrijvers, Afrika van Tripoli tot aan den Atlantischen Oceaan onder de heerschappij van den patriciër Gregorius, een Franschman, die zich van Rome had losgescheurd, maar nu voor de Arabieren moest wijken. Een Franschman, Reynaud, die een *Mémoire sur les populations de l'Afrique septentrionale* heeft geschreven, maakt van dezen Gregorius een Franschman en meent, dat indien zijne landgenooten hunne heerschappij in Algerie trachten uit te breiden, zij slechts op de Arabieren en Berbers vergelding zouden oefenen voor hetgeen zij aan dien Gregorius hebben gedaan. Een andere, Thomassy, schrijft in een werk, hetwelk in 1842 in het licht verscheen, aan Frankrijk de eer toe, dat het reeds in het begin der XVde eeuw den eersten stap heeft gedaan tot beschaving van Marokko en tot zijne bekeering tot het Christendom, weshalve dan ook, »la France sera nécessairement appelée à y représenter le Christianisme et à y combattre en soldat de la civilisation." Dezelfde schrijver schetst de gevolgen der overwinning, welke de invloed van Lodewijk XIV, omstreeks 1700, in Marokko heeft behaald op den invloed der andere natien, de Marokkaansche soeltan was er zelfs op bedacht om eene onechte dochter van den Franschen Koning te huwen! met de volgende woorden: »Zoo werd Frankrijk, hetwelk toen bijna alleen aan den naam van Christen nog achting verschafte, rijkelijk beloond voor zijne edele en hooghartige staatkunde. Het verkreeg de bijna uitsluitende heerschappij over de Middellandsche Zee en dien overwegenden invloed op de aangelegenheden van Afrika en het Oosten, welken wij thans met inspanning van al onze krachten moeten pogen te herwinnen; want dit is het doel, hetwelk de Voorzienigheid aan onze beschaving heeft gesteld."

Men ziet het aan lust ontbreekt het in Frankrijk niet en al etende kan die eetlust nog toenemen.

De aanleiding der Spanjaarden tot den oorlog en de verhouding van Engeland tot de geheele zaak, zullen wij nu kortelijk nagaan.

SPANJE'S DEELNEMING AAN DEN OORLOG. DE PRESIDIO'S EN DE ZEEROOVERS VAN HET RIF. HET LAATSTE ULTIMATUM. PLAN VAN DEN VELDTOGT. PORTUGAL EN TANGER.

Frankrijk is, gelijk wij gezien hebben, met de niet onderworpen Marokkaansche stammen van de westelijke grens van Algerie in oorlog, zonder met den Keizer van Marokko, die alleen in naam beheerscher is van deze horden, strijd te voeren. De verdere bedoelingen der Fransche expeditie: uitbreiding van gebied, verzwakking van den invloed van Engeland in Marokko en van het belang van Gibraltar, ondersteuning der Spanjaarden om even als de Italianen, deze Romaansche bevolking tot bondgenoot te verkrijgen, zullen alsnu na den afloop van den Spaanschen veldtogt en naarmate van de houding van Engeland eerst duidelijk te voorschijn treden. Spanje zendt troepen naar Afrika, omdat het eigenlijk te klagen heeft over dezelfde aan den soeltan zoo goed als niet onderworpen stammen, welke Frankrijk dezer dagen heeft getuchtigd en toch voert het tegelijk met den soeltan oorlog. De Fransche regering heeft staatkundige bedoelingen, welke niet iedereen kan begrijpen en daarom vertoont zich in Frankrijk zelf slechts zoover belangstelling voor den veldtogt, dat men deel neemt aan den roem der Fransche wapenen of zich verheugt over de ergernis van Engeland; in Spanje daarentegen wordt de oorlog als eene nationale zaak beschouwd en eene algemeene geestdrift is ontstaan, welke de stem der partijzucht tijdelijk tot zwijgen heeft gebragt en ook geen tegenstand heeft toegelaten bij de bewilliging van drukkende oorlogsbelastingen. In de laatste jaren was er herhaaldelijk sprake van een veldtogt tegen Afrika, maar dikwerf vielen die plannen in het niet. Spanje, dat zoo lang door burgeroorlog en omwenteling geteisterd werd, heeft nu sedert geruimen tijd rust genoten, het leger schijnt werkelijk in een goeden toestand te verkeeren; de herinneringen aan de vroegere oorlogen met de Mooren zijn weder verlevendigd; en nadat de gemeenschappelijke oorlog met de Franschen in achter-Indie tegen den Keizer van Anam, als het ware het voorspel, heeft geleverd, wil men thans gelijktijdig met hen de wapens in Afrika dragen.

Tot nadere opheldering diene het volgende:

De Portugezen veroverden in 1415 de stad Ceuta en verscheiden andere aan de Noord Westkust van Afrika gelegen punten, welke tot het koningrijk Fez behoorden, hetwelk toenmaals onder de heerschappij stond van de dynastie der Meriniten. De nieuwe bezitters van Ceuta streden gedurende tien jaren met geluk tegen de Mooren, drongen allengs verder voort en kwamen eindelijk tot voor de muren van Fez, de hoofdstad van het rijk. Vermits echter de Portugesche regering expeditien naar verre gewesten uitrustte, omdat zij die voordeeliger achtte, vervolgde zij de in Fez verworven voordeelen niet en sloot in 1425 met Abd-Allah-Soleïman een verdrag, waarbij haar niet alleen de havens, waarvan zij zich had meester gemaakt, maar ook een uitgestrekt gebied werd afgestaan, hetwelk zich tot nabij de stad Fez uitstrekte. Dit was de staat van zaken tijdens de Spanjaarden op dit nieuw schouwtooneel van Europesche mededinging verschenen. Zij werden door den oorlog, die tusschen Spanje en Portugal uitgebroken was, daarheen geleid; zij namen den Portugezen Ceuta af, benevens de havens en het daartoe behoorende gebied, deden zich die verschillende bezittingen door het tractaat van 1460 in allen regel afstaan, en vermeerderden die voortdurend door veroveringen tot het einde van de 15de eeuw. Alleen de Spanjaarden hielden zich op de Noordkust van Afrika staande. De Portugezen verloren bij hunne laatste expeditie hunnen Koning Dom Sebastian, in 1578, in den bloedigen veldslag van Alcazamquivir. Vermits het hof van Madrid daardoor in de regten van Portugal trad, zond het een gezant met geschenken naar Fez en erlangde van den opvolger van Abd-Allah-Soleïman de bevestiging van het verdrag, dat laatstgenoemde vorst had gesloten. In dezen toestand bleven de zaken over het geheel tot 1730, ten welken tijde de Keizer van Marokko het koningrijk Fez veroverde en met zijne staten vereenigde. In het bezit van Ceuta, hetwelk den Mooren steeds een doorn in het oog was, wisten de Spanjaarden, in weêrwil van alle aanvallen, zich te handhaven, terwijl zij op de Spaansche zijde van de zeeëngte, in 1704, de belangrijke positie van Gibraltar aan Engeland verloren. Koning Ferdinand VI van Spanje sloot in 1741 met Marokko een handelstractaat, waardoor de vroegere verdragen in stand gehouden werden. Dit tractaat, hetwelk nu eens goed, dan weder slecht werd nageleefd, is nog thans de wet voor beide partijen.

(*Vervolg en Slot hierna*)

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 1 Januarij.

STADS SCHOUWBURG. De verwachting door ons geuit, dat de opvoering van: *de Vrouwe van Waardenburg*, dramatisch tafereel in twee afdeelingen door Mr. J. van Lennep, eene gunstige verandering in den toestand van het tooneel zou te weeg brengen, heeft zich reeds gedeeltelijk verwezenlijkt. Bij de tweede voorstelling van dit stuk op Woensdag j.l. was een talrijk publiek tegenwoordig, dat met blijkbaar genoegen de voorstelling bijwoonde. Reeds vroeger hebben wij onze ingenomenheid met dit laatste voortbrengsel van Mr. van Lennep aan den dag gelegd en den talentvollen Schrijver een woord van hulde en dank toegebragt, zoodat wij ons thans tot de eenvoudige vermelding van den inhoud van het stuk bepalen kunnen. Het 1e taf. speelt in het jaar 1573; Katharina van Egmond, weduwe van Walraven van Arkel bewoont het huis van Waardenburg en is de Spaansche partij toegedaan; zij ontvangt zelfs Spaansch krijgsvolk, hoewel die van Bommel haar gewaarschuwd hebben dat zulks niet gedoogd zou worden. Het huis wordt belegerd; twee aanvallen worden afgeslagen; het Spaansche krijgsvolk ontvangt last zich bij het leger te vervoegen; het huis, nu slechts door de Waardenburgers verdedigd, wordt na een derden aanval ingenomen; men voert de Vrouwe van Waardenburg en hare vier dochters gevankelijk naar Bommel, waar zij ter dood worden veroordeeld, welk vonnis door tusschenkomst van den prins van Oranje, niet wordt uitgevoerd. Tot hiertoe is de geschiedenis bijna op den voet gevolgd. Aan dit historische feit nu heeft de schrijver eene verdichting toegevoegd, welke eigenlijk de intrigue van het stuk uitmaakt; bij de bestorming laat hij den jongen Otto van Arkel, kleinzoon der Vrouwe van Waardenburg, spoorloos verdwijnen; een neef, Floris van Arkel, heeft het kind doen ontvoeren; men denkt algemeen dat het in vlammen is omgekomen. De 2e afd. speelt 27 later (in 1601); de Vrouwe van Waardenburg heeft het grootste deel harer bezittingen verloren; het overige wordt haar door Floris van Arkel betwist, die zegt, na den dood van den jongen Otto hoofd van het geslacht te zijn; drie harer dochters zijn in een klooster overleden; zij leeft met hare schoondochter Anna van Lokhorst op het huis te Amerzode; Floris bezoekt haar en weet de 84-jarige vrouw, die door de ramp, waarbij de luister van haar huis en het geluk harer familie zijn ten gronde gegaan, en waaraan zij zelfs den dood van haren kleinzoon wijt, niets heeft geleerd, over te halen deel te nemen aan eene zamenzwering tegen den staat. Floris zelf verraadt echter deze bijeenkomst, en de jonge bevelhebber der schans Crevecoeur, Willem Bardesz, komt haar overvallen; hij weet de zamenzweerders (die de raadpensionaris de Witt sparen wil) door zijne krachtige taal te doen uiteengaan. Deze Willem Bardesz is de geroofde Otto; er heeft eene herkenning tusschen hem en zijne moeder plaats; Floris van Arkel weigert den jongen kapitein als zijn neef te begroeten, doch valt kort daarna in een tweegevecht; Otto van Arkel doet het huis van Waardenburg herbouwen en treedt in den echt met de dochter van Rem IJsbrandsz, een metselaarszoon, die van hopman tot Gedeputeerde te velde is opgeklommen; de Vrouwe van Waardenburg ziet met leedwezen dit huwelijk, doch geeft hare toestemming; op het oogenblik dat zij het jonge paar haren zegen zal schenken, valt zij dood neder.

Aan de opvoering komt, wij hebben het reeds gezegd, lof toe. In de eerste plaats noemen wij Mw. van Ollefen-da Silva; zij heeft de karakteristieke rol der Vrouwe van Waardenburg zoo voortreffelijk opgevat, dat men zou wanen in stede eener copy het origineel te zien; de Vrouwe van Waardenburg denken wij ons niet anders, dan zij ons door Mw. van Ollefen is voorgesteld. Hare soms wat te langzame en strenge toon kwam hier goed te pas. Zij wachte zich echter in enkele tooneelen te zeer te declameren; zulks zou haar goed spel kunnen benadeelen. Treffend was het oogenblik waarin zij haren zoon Johan aan haar hart drukt; onverbeterlijk die plotselinge overgang van liefde tot strengheid, als zij zich bijna schaamt aan haar moederlijk gevoel te hebben toegegeven. Ook in het 2de tafereel gaf zij de hoogbejaarde, doch naar den geest onverzwakte Catharina indrukwekkend weder; houding, spraak, gebaren en gang teekenden goed den hoogen ouderdom. Hare costumes waren uitmuntend gekozen. Mw. Coenen-van Ollefen stond haar waardig ter zijde, als Anna van Lokhorst legde zij meer warmte aan den dag dan gewoonlijk; haar angst als zij haren Otto mist, hare moederlijke smart, later hare verrukking bij het wedervinden, waren goed gevoeld. Hare costumes waren even sierlijk als naauwkeurig; in het 1ste tafereel zou zij in haar weduwenkleed een fraai model voor een schilder geweest zijn; eene opmerking mogen wij evenwel niet terughouden; in het laatste tafereel zag zij er even jong uit als voor 27 jaren; zij geleek meer de 20-jarige bruid dan de moeder van Otto. De rol van Johan van Arkel werd zeer verdienstelijk door Mej. Piceni vervuld; zij toont zeer veel inzigt te bezitten; vooral het tooneel, waar Johan zich ontdekt ziet en den Prins van Oranje redt, werd goed door haar gespeeld. Ook Mw. Stoetz-Majofski kweet zich goed. De overige vrouwenrollen, als van ondergeschikten aard, gaan wij met stilzwijgen voorbij. De Heer Veltman voldoet als Floris van Arkel niet minder dan vroeger als le Chantre in *de Amsterdamsche Jongen*; hem ziende is men in twijfel of hij zoo goed de karakters, door den Heer van Lennep geschetst, begrijpt, dat hij zich daarmede als het ware vereenzelvigt, dan wel of de schrijver de rol voor den Hr. Veltman creëert. De Heer Veltman zouden wij geen oogenblik anders gewenscht hebben dan hij was; hij is de volleerde tooneelspeler, wien geene enkele nuance of kleinigheid zijner rol ontgaat. De Heer Tjasink stelde den goedhartigen, edelmoedigen, doch onbedachtzamen Jonker van Varick, die zich steeds bij de zwaksten voegt, en daarom het Huis Waardenburg helpt verdedigen, goed voor. Zijn open gelaat, zijne mannelijke houding en goed voorkomen maakten hem tot een waardig vertegenwoordiger van den ronden Gelderschen edelman; de goedhartigheid en humaniteit van den Jonker mogen echter niet in te groote gemeenzaamheid ontaarden; hij behoort steeds zijn rang in het oog te houden. Het tooneel in de herberg, het gesprek met de vreemdelingen en Broer Peter is goed door den Heer Tjasink begrepen. De Heer Kistemaker was een flinke hopman, en later een zeer deftige heer van Santhil; hij heeft het verschil in jaren in het 1ste en 2de taf. goed in het oog gehouden. Jammer dat hij zoo slecht zijne rol kende, (dat met nog eenige vertooners het geval was); hij vat een karakter zeer goed op en geeft het ook goed weêr, doch hapert somtijds midden in een volzin; juist door het tegendeel onderscheidt zich de Heer Vink, die als Broer Peter goed op zijne plaats was; zijn gemoedelijk spel was, als altijd, hoogst verdienstelijk. De Heer Wijnstok vervulde in het 1ste taf. de rol van den Prins van Oranje; wat hem daartoe in voorkomen en jaren ontbrak, heeft hij door zijn spel vergoed; in het 2de taf. stelde hij den kapitein Willem Bardesz niet onverdienstelijk voor; hij geve echter bij voortduring acht op zijne houding en standen; wij hebben in den laatsten tijd hierin wel verbetering opgemerkt, doch dit punt laat nog te wenschen over. De Heer Huysers, hoewel wat stijf, alsmede de Heeren K. Vos en Scheeck hebben zich verdienstelijk gekweten.

Ons blijft nog over met een enkel woord van de decoratie en mise-en-scène gewag te maken, welke zeer voldoende waren; hier en daar haperde er echter iets aan de opvoering en ontbrak behoorlijke gang en verband. Zoo b. v. werd de eerste helft van het 4de bedrijf (de belegering) te bedaard, ja zelfs koel gespeeld; men zag niets van dien angst en die verwarring, van dat ordeloos dooreenrennen, welke bij eene verwachte bestorming heerschen moeten. De laatste helft daarentegen werd te snel afgespeeld; die van Bommel drongen te vroeg de poort binnen, zelfs vóór dat die nog gebarricadeerd was; door het rumoer kon men niets verstaan van hetgeen Anna hare schoonmoeder omtrent de verdwijning van Otto mededeelde, hetgeen de duidelijkheid benadeelde. Deze scène gaf eerder veel genoegen; toen onze driekleur op den muur verscheen, werd zij luide verwelkomd; het geheele tooneel, door Bengaalsch vuur opgeluisterd, voldeed ongemeen, zoodat het publiek de hoofdvertooners terugriep, hetgeen ook na het laatste bedrijf het geval was. De *changements à vue* laten ook te wenschen over; zoo duurde het o. a. vrij lang eer de gevangenis op den Doelen te Bommel, deels achter de coulissen, deels in het luchtruim verdween. Daar het nu van den aanvang was vervroegd en men de pauseringen had bekort, was de voorstelling ditmaal tijdig geëindigd.

Wij hebben eenige gebreken in de opvoering aangewezen, in de hoop, die bij volgende voorstellingen verbeterd te zien; want wij vermeenen, dat dit stuk, na de vertooning van den *Gijsbrecht van Aemstel* herhaaldelijk zal worden opgevoerd.

SCHOUWBURG FRASCATI. Van het tooneelspel: *De Zeekapitein of het Geboorteregt*, door Mr. J. van Lennep, uit het Engelsch van Sir E. Bulwer Lytton overgezet, hebben wij, bij gelegenheid der eerste opvoering als benefice-voorstelling van den Heer J. H. Albregt, reeds met een enkel woord melding gemaakt; reeds toen hebben wij doen uitkomen, dat dit stuk niet den gewonen stempel draagt en dat het zoowel door inhoud als vorm onmiskenbare verdiensten bezit, al moge ook misschien de eenigzins ongewone inkleeding minder geschikt, zijn, om het groote publiek te behagen; doch niettegenstaande die vreemde inkleeding bevat het stuk vele elementen, welke het den bijval van een beschaafd publiek moeten doen verwerven. De schrijver geeft in dit treurspel blijk van groote menschenkennis; de karakterteekening is even scherp als juist, er komen talooze scènes in voor, die schoon mogen genoemd worden en die tot het hart spreken. De handeling komt hoofdzakelijk op het volgende neder: Lady Arundel, dochter uit een adellijk huis, is heimelijk in den echt getreden met een page haars vaders. Een zoon, Arthur, is de vrucht van dezen echt. Den vader van lady Arundel komt de liefde, niet de echt zijner dochter ter oore; hij waant zijne dochter onteerd en zijn adellijk geslacht geschandvlekt; hij doet den page door sluipmoordenaars ombrengen, waarop hij zijne dochter dwingt een nieuwen echtgenoot te kiezen, die haar in geboorte gelijk is. Ook uit dezen echt wordt een zoon, Percy genaamd, geboren; deze wordt de lieveling zijner moeder, die de regten van haren eerstgeborene weldra zoo ver vergeet en zoo weinig liefde voor hem koestert, dat zij bevel geeft Arthur uit den omtrek van haar kasteel, waar hij werd opgevoed te verwijderen, ten einde Percy al de regten van eerstgeborene deelachtig te doen worden. Een schelmsche neef van lady Arundel, gaat, ter bereiking zijner schelmsche oogmerken, dien last zelf te buiten; hij levert den jongen Arthur in de handen van zeeroovers, die hem verraderlijk op hun schip brengen; Arthur geeft zijne verontwaardiging lucht en kwetst den kapitein, die hem op eene plank gebonden in zee doet werpen. Hij ontkomt als door een wonder het gevaar en keert eenige jaren later als fregat-kapitein terug, met zijne voorname afkomst onbekend. Een oude priester, bij wien Arthur vroeger werd opgevoed, maakt hem met zijne regten bekend; hij begeeft zich tot lady Arundel, die weigert hem als zoon te erkennen en een hevigen strijd voert tusschen hare liefde voor haren zoon Percy en haar ontwakend moederlijk gevoel voor Arthur; doch nadat het moederhart gesproken heeft en lady Arundel haren misslag inziet, en Arthur, die het leven van Percy gered heeft, liefdevol in hare armen sluit, doet Arthur van zijne regten edelmoedig afstand. Er komen vooral in het laatste bedrijf treffende tooneelen voor; indrukwekkend is het oogenblik waarin lady Arundel de verwijtingen van haren zoon Percy moet aanhooren, en dus juist hare straf ontvangt van hem, voor wien zij gezondigd heeft. Voortreffelijk stelde Mw. Kleine de schuldige en zwaar lijdende moeder voor; deze rol is eene nieuwe paarl in hare kunstenaarskroon. Al de treffende oogenblikken, waarin zij haar talent zoo uitstekend ontwikkelde, kunnen wij niet aangeven; wij noemen slechts de scène in het vierde tooneel, waarin zij de bedoelingen van Arthur miskennende, weifelende tusschen haar moederlijk gevoel en het belang van haren zoon Percy, Arthur van zich stoot, doch hem zoodra hij verdwenen is, met de teederste namen terugroept en uitgeput op den drempel der zaal nederstort. Het fiere, edele karakter van Arthur vond in den Heer Peters een waardig vertegenwoordiger. Tot zijne beste oogenblikken behoorden voorzeker het verhaal zijner redding, hetwelk zeer indrukwekkend was, even als het onderhoud met zijne moeder. De Heer Metsch was als Onslow, de dorpspastoor, goed op zijne plaats. De Heeren Barbiers en Moor kweten zich goed; de Heer Korff (Percy) beviel ons minder, en Mej. van Dijk (Viola) komt ons voor die rol niet geschikt voor. Zoo wij het laatst van den Heer Albregt gewagen, is het niet omdat hij ons niet bevallen heeft, integendeel, de Heer Albregt heeft (wij hebben het reeds gezegd), in zijn vak eene hoogte bereikt, welke hem met de bekwaamsten zijner kunstgenooten op gelijke lijn stelt. Hij heeft de rol van Sir Maurice Beevor meesterlijk vervuld.

Het publiek riep de hoofdvertooners herhaaldelijk terug. Ons blijft nog over van de schoone decoratien melding te maken; indien de ruimte ons zulks niet verbood, maakten wij van elk tafereel gewag, daar elk schoon was. Inzonderheid muntten uit de ruïnen der oude kapel, door eene ondergaande zon verlicht, de zaal in het kasteel en de decoratie van het laatste bedrijf. Deze prachtige decoratien, die een zoo schoon geheel uitmaken, zijn eigenlijk welgelukte schilderijen te noemen. Het opgetogen publiek heeft den Heer de Vries herhaaldelijk ten tooneele geroepen.

SALON in de Nes. Eene nieuwe operette: *De Klompen van de Markiezin*, is hier in den loop dezer week herhaaldelijk met goeden uitslag ten tooneele gebragt; hoewel de inhoud niet zeer belangwekkend is, heeft het stukje toch door den goeden zang van de Heeren Soeter en Bamberg en van de Dames Christine Stoetz en Lamé, wel voldaan. Ook de reeds van vroeger bekende vaudeville: *Zijne Hoogheid Stucadoor de Eerste* is zeer verdienstelijk opgevoerd. De in vorige jaren door het Fransche tooneelgezelschap opgevoerde vaudeville *Bruno, de Spinner*, waarin men ziet hoe een te snel en gemakkelijk verkregen rijkdom niet altijd gelukkig maakt, is door de Heeren Kapper, Bamberg, Potharst en Mej. Marie Stoetz, vlug en verdienstelijk afgespeeld. Morgen avond zal hier, ter gelegenheid van het Nieuwejaar, eene Feestcantate worden ten gehoore gebragt.

SALON in de Amstelstraat. *De Orgeldraaijer en zijne Pleegdochter*, een nieuw volksdrama in 6 bedrijven, naar het Hoogduitsch van Charlotte Birch-Pfeiffer, van welk stuk de directie van dezen schouwburg het handschrift heeft aangekocht, is gedurende deze week met een meer dan gewoon goeden uitslag ten tooneele gebragt. Het stuk heeft eene zedelijke strekking, zoodat men het gerust kan aanbevelen. Een jong meisje valt, bij het zich aan boord begeven met hare ouders, die als landverhuizers vertrekken, in het water; het schip vertrekt zonder dat men zulks opmerkt; doch het meisje wordt door een matroos, die uit eene herberg toesnelt, gered; zij staat thans alleen en wordt als pleegdochter aangenomen door een armen orgeldraaijer. Deze wordt ziek en zij is genoodzaakt zich des nachts om geneesmiddelen op straat te begeven; zij ontdekt door een toeval het plan eener bende dieven, om ten huize eener rijke bakkerin in te breken, en weet deze door het maken van alarm te redden; uit dankbaarheid neemt de bakkerin haar en haar pleegvader in huis op, doch deze laatste aan zijne neiging tot het misbruik van sterken drank hebbende toegegeven, moet vertrekken, waarop zijne pleegdochter hem vergezelt. Een jaar later komt deze weder ten huize der bakkerin; de oude orgeldraaijer heeft zich gebeterd; de bakkerin schenkt hem vergiffenis; het jonge meisje huwt ten slotte met een neef der bakkerin (de matroos die haar gered heeft). Het stuk is verdienstelijk gespeeld door de Heeren Judels, Morin, Strelitski, enz. en de Dames Sablairolles, Roos en Stol.

GRAND THEATRE in de Amstelstraat. Een nieuw blijspel: *In de Gevangenis* is met grooten bijval hier herhaaldelijk opgevoerd; de inhoud komt op het volgende neder: De advocaat Hagen heeft een hoogleeraar beleedigd en wordt tot veertiendaagsche gevangenisstraf veroordeeld; in zijne plaats wordt ten zijnen huize gearresteerd de baron Walbeck, een zijner vrienden, die het hof aan Hagen's vrouw maakt. Hagen begeeft zich naar de gevangenis, waar hij zich bekend maakt; men gelooft hem niet, daar men reeds een Hagen gevangen heeft. Op verzoek van den baron Walbeck, die op Hermine, de dochter van den directeur der gevangenis, verliefd is, begeeft Hagen zich naar Walbecks landgoed; zij hebben dus van rollen verwisseld, waardoor groote verwarring ontstaat en Hagen later zelfs door zijne vrouw van ontrouw wordt beschuldigd. De baron Walbeck, die geheel verbeterd is, heldert alles op, en huwt ten slotte Hermina. Het stuk wordt vlug en verdienstelijk afgespeeld door de Heeren Faassen, Nuggelmans en v. Lier en de dames v. Lier en v. d. Finck. Het publiek, ten uiterste voldaan, heeft de hoofdvertooners teruggeroepen.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 656.

Wit begint en geeft op den 3den zet mat.

ZWART.

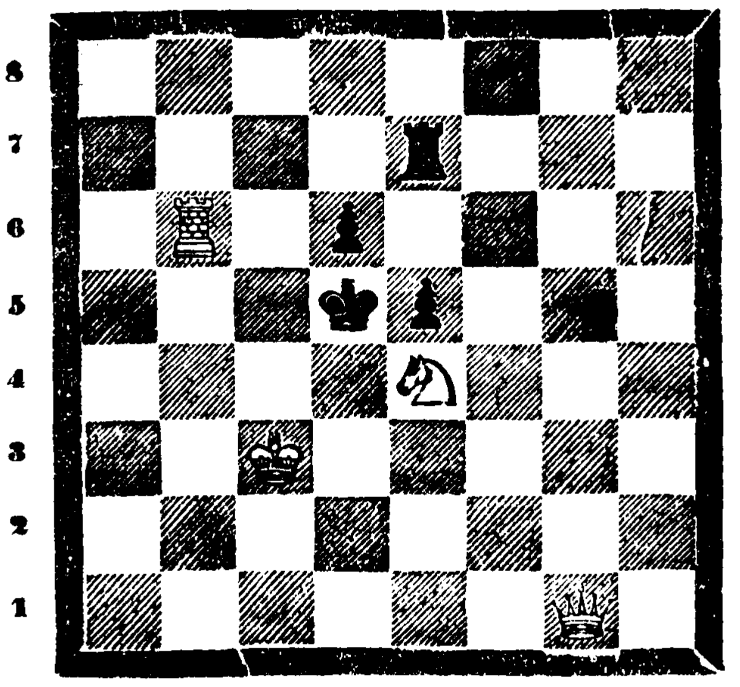

A B C D E F G H

PROBLEMA'S.

1. WIT. Kon. H 1, Kgin H 4, Kast. B 4, D 1, Rheer A 3, D 7, Pion E 3.
ZWART. Kon. C 5, Kgin A 8, Kast. E 5, Rheer F 1, Paarden D 5, F 4, Pion B 6.
Wit geeft op den 2den zet mat.

2. WIT. Kon. H 1, Kgin A 3, Paarden B 7, H 6, Pions E 4, F 4, H 4.
ZWART. Kon. E 6, Kast. H 8, Rheer D 7, 8, Pions C 4, 7, F 6, 7.
Wit geeft op den 3den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 655.

	WIT.	ZWART.
1.	A 3 op E 3	B 6 op E 3
2.	D 5 〃 F 6 †	H 5 〃 H 6
3.	D 8 〃 F 7 † en mat (met variatie).	

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. WIT. A 3 op F 3, F 3 op E 3, D 8 op C 6, H 3 op E 6 (met variatie).
2. WIT. G 1 op H 2, B 1 op F 5, A 8 op C 7, C 7 op B 5, B 5 op A 7.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, Schaakgenootschap *Pallas* te Borculo, en van de Heeren G. S. en J. D. B. te Dordrecht, E. d. B. en J. J. V. te Bergen-op-Zoom, O. te Zaandam, J. A. B. en C. Z. te Harderwijk, J. F. te Nijkerk, V. A. alhier.

Van de door *Pallas* ingezonden Problema's is het eerste in twee, in plaats van vier zetten op te lossen en het andere fautief in de stelling der stukken.

Wij voldoen gaarne aan het verzoek van den geëerden inzender door de plaatsing van het navolgende:

PRIJS-PROBLEMA.

SCHAAKSTUDIE.

Opgedragen aan den generaal Hulst, president van het schaakgenootschap *Strijdt met Beleid* te Nijmegen, door L. J. Bodding, aldaar.

POSITIE:

WIT. Kon. D 3, Kgin E 1, Rheer C 1, Pion D 2.
ZWART. Kon...., Pions D 4, D 5, D 6.
Wit geeft met zijnen Pion, op welk veld Zwart ook zijnen Koning verkiest te plaatsen, hoogstens in 32 zetten mat, zonder Zwart iets te ontnemen.

De President voornoemd, hulde doende aan het talent van zijnen vriend, den Heer L. J. Bodding, oordeelt het aan hem opgedragen Problema der belangstelling van het Schaakminnend publiek overwaardig, en verlangt mitsdien van dat Problema, zoo mogelijk, eene verkorte Oplossing, waarbij achtervolgens de 38 verschillende ruiten behandeld worden, op welke de Zwarte Koning kan gesteld zijn.

Als prijs voor de oplossingen in het minste aantal zetten, minder dan twee en dertig, wordt uitgeloofd een ZILVEREN BEKER ter waarde van vijftig gulden.

Men gelieve de oplossingen voor den 1sten Mei 1860 aan den voornoemden president franco in te zenden. Mogten er meerdere van gelijke waarde inkomen, zoo zal het lot beslissen.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT, BIJ C. A. SPIN & ZOON.